

له بلاو کراوه کانی مائپه ری به هه شت

جیگیر کردنی به لگه کان

له سه ر حوکمی که سیك که داوای فریا که وتن بکات

له جگه له خوای گه وره

یا خود هه والده رانی غه یب و فالچیان به راست

بزانی

دانراوی سماحة الشيخ

عبدالعزیز بن عبدالله بن باز (رحمه الله)

وه رگیرانی

م/ صلاح الدین عبدالکریم

مائپه ری به هه شت

ba8.org

مائپه ریکی ئیسلامی زانستی په روه رده یی یه و له پیناو بلاو کړدنه وهی نه و ئیسلامیه که سه له فی
صالح - پیغه مبه ری خوا (صلی الله علیه وسلم) و هاوه لانی (رضی الله عنهم) له سه ری بوون -
وه سه ر به هیج گروپ و لایه نیکی حیزبی نیه.

مائپەرى بەھەشت

ئەو كىتەب و بابەت و لىكۆئىنەۋە شەرىئەتتە ۋە دەھكەتتە ۋە دەھنە ھۇي:

۱. شارەزاكردى موسولمانان و پەرۋەردە كوردنيان لەسەر رىگا راستەكەي ئىسلام، ئەمەش دەستەبەر دەبىي بەگەرەنەۋە بۇ پەرەۋە رەسەنەكەي ئىسلام، كە برىتىيە لە قورئان و سوننەت، بە تېگەشتىنى پېشىن و پېشەۋايانى ئوممەت.

۲. پاك كوردنەۋەي بېروباۋەر و رەۋشتى موسولمانان، لە دياردەكانى شىرك و كوفر و تاوان.

۳. پاللاۋتن و تەصفىيە كوردنى ئاينى ئىسلام لە بىدعە و بۆچۈنە داھىنراۋەكان.

۴. وريا كوردنەۋەي موسولمانان لە شوپنەۋارى خراپى رېۋايەتە لاۋاز و ھەلبەستراۋەكان.

۵. پتە و كوردنى براپەتىيەكى راستەقىنە لەسەر بناغە فراۋانە جىگىرەكەي ئىسلام و نەھىشتىن و كەمكردنەۋەي دەمارگىرى مەزھەبى و حىزبى.

ئامانجىمان:

ئاشنا كوردنى كۆمەلگايە لە ئىسلامى رەسەن و دروست كوردنى تاك و كۆيەتى بۇ تېگەشتىن لە سەرچاۋەكانى كە برىتىن لە قورئانى پېرۋز و سوننەتى صەحيح و ئاشكرى كوردنى ئەو شتانەي كە نامۇن بە ئىسلام و خراۋنەتە نېۋىيەۋە بە چەندىن دەستەۋازەي دەنگ و رەنگ و نوسراۋى لە بوارەكانى بېروباۋەر و رەۋشت و ئاكار و پەرۋەردە و زانست و پزىشكى و گەشەي كۆمەلەيەتى.

خودايە داۋات ئى دەكەين دامەزراۋمان بكەيت ، و تەۋفىقىمان بەدەيت بۇ ھەر كار و گوڭقارنىكى جوان وچاك بەو شىۋەيەيى كەخۇت لېي رازىت.

ستافى مائپەرى بەھەشت

پیشہ کی ودرگیر

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَغِيثُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ .

وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ .

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ [سورة آل عمران ١٠٢] .

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ [سورة النساء : ١] .

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِغِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا﴾ [سورة الأحزاب : ٧٠-٧١] .

أَمَّا بَعْدُ ...

فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَخَيْرُ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ) وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا وَكُلُّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ .

خوای گه وره به دریژایی میژوو سه دو بیست و چوار هزار (۱۲۴۰۰۰)

پیغه مبهری یه که له دواى یه کی بۆ مروڤه کان ناردوو، به جیاوازی رنگ و زمان و نه ته وه و شه ریعت، وه به یه کسانى بیروباوهر که بریتى بووه له: یه کخوایه رستی

خوای گه وره، تاوه کو ریښمونی خه لکی بکهن که دهم و دل و هه موو ئه ندامه کانی
له شیان ته نها په یوه ست بیت به خوای گه وره وه و ته نها روو له و بکهن له پارانه وه
و داوای فریا که وتن و داوای یارمه تی کردن و داوای په نا گرتن و ترسان و به ئومید
بوون پشت پی به ستن و سه ربړین و په یمان به ستن و ...

چونکه ته نها خوای گه وره یه که فریایان ده که ویت و به هانایانه وه دیت و
رزگاریان ده کات و وه لامیان ده داته وه و ده یان پاریزیت و یارمه تی و کومه کیان
ده کات و ...

وه جگه له خوای گه وره هه رچه نده پیغه مبه ریکی نیږدراو، یا خود
فریشته یه کی نزیك له خوای گه وره بیت تواناو ده سه لاتی ئه م شتانه یان نی یه، چ
جای مردووی ناو گوږ و دار و به رد و په پړو میروو ...

خوای گه وره بی ده سه لاتی و بی توانایی هه موو ئه مانه مان بو ده رده خات، که
هیچ شتیکیان به ده ست نی یه و خاوه نی هیچ شتیك نین و هیچ مولکیکیان نی یه،
به لکو ته نها ده وله مه ند که مولکی ئاسمانه کان و زه وی هه یه بریتی یه له خوای
گه وره، که ده فهرمیت: ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ اِنْ تَدْعُوهُمْ لَا
يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشْرِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ
خَبِيرٍ﴾ [فاطر: ۱۳-۱۴].

واته: ئهوانه ی که ئیوه لییان دهپارینه وه جگه له خوای گه وره مولکی هیچ شتیکیان نییه له ئاسمانه کان و زهوی دا، ته نانه ت مولکی په رده ته نکه که ی دهوری ناوکه خورمایان نییه، وه ئه گهر لییان بیارینه وه ئه وان دوعا و پارانه وه ی ئیوه نابیستن و بی ئاگان لی، وه ئه گهر وایش دابیئین که دوعا کانتان ده بیستن ئه و توانای وه لامدانه وه تانیان نییه، وه له پوژی قیامه تیشدا بی باوه پرن به و هاوبه ش بریار دانه ی که ئیوه ئه و انتان کردبو به هاوبه ش بو خوای گه وره و له جیاتی خوای گه وره له وان ده پارانه وه، وه هیچ که سیك وه کو خوای گه وره سه ره نجام و کو تای شته کانتان پی راناگه یه نیته.

وه له ئایه تیکی تر دا زیاتر بی ده سه لاتیان ده رده خات که ده فه رمیته:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبَ مَثَلٍ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ﴾ [الحج: ٧٣].

واته: ئه ی خه لکینه نمونه یه که هیئرا وه ته وه سه ره نجی بده نی و گوئی بو بگرن، ئه ویش ئه وه یه که: ئه و که سانه ی که ئیوه جگه له خوای گه وره داوان لی ده که ن و لییان ده پارینه وه، ئه وه نده بی ده سه لاتن توانای دروست کردنی می شیکیان نییه ئه گهر هه ره مویشیان بو ی کو بینه وه، وه له وه یش بی ده سه لات ترن که ئه گهر می شه که شتیکیان لی بفرینیته و بیبات، ئه و توانای لی سه ندنه وه یان

نییه و ناتوانن لی بسیننه وه، که واته: داواکه ر و داوا لی کراو هه ردوو لایان بی
دهسه لات و لاوازن.

که واته: ئایا که سانیک که به م شیوه یه لاواز و بی دهسه لات بن شایانی ئه وهن
که مروف روویان تی بکات و لییان بیاریته وه و پشت بکات له خوی به توانا و به
دهسه لات؟!

بی گومان نه خیر، هیچ کاتی که ئه مه پیشه ی مروفی ژیر و هوشمند نه بووه،
به لکو مروفی ژیر ته نها روو له خوی گه وره دهکات و دلی په یوه سته به وه وه و
پشت دهکات له هه موو په رستراوه کانی تر جگه له خوا.

شیخی ئه لبانی (رهحمه تی خوی لی بی) ده رباره ی داوی فریا که وتن له
جگه له خوی گه وره روداوی کمان بو ده گپریته وه و ده فهرمی:

(له زۆری که له خه لکی میسر و سوریا م بیستوه، کورته که ی ئه مه یه: زۆری که
هه ندیک له خه لکی سواری که شتی یه که ده بن و له ناو ده ریا که دا شه پۆلی ئاوه که
زۆریان بو دینیت و نزیکه که شتی یه که یان نو قمی ئاوه که بی، هه رکه سی که له لای
خوی وه باوه ری به کی هه بیی داوی فریا که وتن لی دهکات، هه یانه هاوار بو
(بدوی) دهکات که فریا یان بکه ویی و رزگاریان بکات، وه هه یانه هاوار بو (رفاعی)
دهکات، وه هه یانه هاوار بو (عبدالقادی گه یلانی) دهکات، ته نها یه که پیاوی
یه که خوا په رستیان تیدا ده بیی که هاوار بو خوی گه وره دهکات که فریا یان بکه ویی

و رزگاریان بکات، ئەمیش زۆر بێزار و دلّ تەنگ دەبێت کە هەموو خەڵکی پشتیان لە خوای گەوره کردوو و هەر کەسێک داوای فریاکەوتن لە مردوویە کە دەکات، بۆیە ئەمیش دەلێت: خوایە پاپۆرە کە نوqm و ژێر ئاو بخەیت خو کەسیان تو ناسن^(۱).

پێغه مبه ریش (ﷺ) دەفه رمیّت: ((إنه من لم يسأل الله تعالى يغضب عليه))^(۲).

واته: هەر کەسێک داوا لە خوای گەوره نەکات ئەوا خوای گەوره لای توپه دەبێت.

کەواته: پێویسته له سه ره هه موو مو سلمانیک دوعا و پارانه وه و داوای فریاکەوتنی تەنها لە خوای گەوره بکات ئەگەر دەیه ویت سه رفراز و سه رکه وتوی دونیا و قیامهت بێت و، پارێزراو بێت له سزای خوای گەوره و وه لامی داواکاری یه کانی بدریته وه.

وه ئەم کتێبه ی به رده ستیش له یه کێک له نامه کانیدا به تیروته سه لی و به جوانی باس له م بابه ته ده کات، وه ئاراسته ی مو سلمانان ده کات به ره و خوای گه وه و وازه یان و ده ست به ردار بوون له هه موو په رستراوه به تاله بی سو ده کان

(۱) الآيات البينات في عدم سماع الأموات عند الخنفية السادات، للعلامة: نعمان ابن المفسر الشهير محمود الألوسي (رحمه الله)، حققه وقدم له وخرج أحاديثه وعلق عليه المحدث العلامة: محمد ناصر الدين الألباني (رحمه الله).

(۲) صحيح الجامع الصغير رقم: (۲۴۱۸).

ڪه خه لکي نه ڙان و نه فام له جڳه له خواي گه وره جو ره ها په رستن يان بؤ ئه نجام
ده ده ن.

داواڪارين له خواي گه وره ڪه به م ڪتبه سود بگه يه نيٽ، وه به هاناي
موسلمانانه وه بيٽ، و فريايان بڪه ويٽ له هه موو ڪات وسات و شويٽيڪدا آمين .
وصلی الله وسلم علی نبينا محمد وعلی آله وصحبه أجمعين.

وه رگير

صلاح الدين عبد الكريم

روڙي شه ممه به روارى ۱۸ ي رجب / ۱۴۲۷

به رامبه ر ۲۰۰۶/۸/۱۲

پیشکەش کردن

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والاه .

أما بعد :

له بهر ئه وهی بیروباهه پری یه کخوابه رستی ئه و بنچینه یه یه که بانگه وازی محمدی کوری عبداللهی (ﷺ) له سه ر بنیات نراوه که له راستیدا دریژ بوونه وهیه بۆ بانگه وازی هه موو پیغه مبه ران (عليهم الصلاة والسلام) هه روه کو خوای گه وره ده فه رمیّت: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ [النحل: ۳۶].

واته: به تا کیدی بۆ هه موو کۆمه له خه لکێک پیغه مبه ری کمان ناردوو ه تا پێیان بلیت به تا کوته نها خوا بیه رستن و هاویه شی بۆ بریار مه ده ن و خۆتان دوور بخه نه وه له تاغوت.

وه له ته واویتی بیروباهه پ بوون به م بانگه وازه دژایه تی کردنی داهینراو و شته پپ و پوچه کانه به هه موو جوړ و شیوازه کانی یه وه، وه پێویسته له سه ر هه موو موسلمانێک که زانا و چاو پۆشنا بیّت له دینه که یدا، وه خوای گه وره بیه رستیّت به گویره ی شه ریه ته ی ئیسلام.

وه موسلمانان سهره تاكان له پيشينه كانى ئه م ئوممه ته له سهر پېنمايى (هيدايت) بوون له كاروبارى دينه كه ياندا، چونكه كرده وه كانيان به لكو هه موو ئيش و كاره كانيان به گويره ي قورئانى پيروژ و سوننه تى پاكر او بووه .

پاشان كاتيک كه زۆربه ي موسلمانان لاياندا له م بهرنامه راسته (بهرنامه ي قورئان و سوننه ت) له بيروباوه پ و كرده وه كانيان دابه ش بوون بو چهند تاقم و حيزبيك له بيروباوه پ و مه زه ب و سياسته ت و حوكمه كان، كه ئه نجامى ئه م له رى دهرچوونه يش بريتي بوو له بلاو بوونه وه ي داهينراو و شتى پېرو پوچ و به تال و جادووگه رى، كه ئه مه ش بوو به دهروازهيەك بو دوژمنانى ئيسلام له تانه دان له ئيسلام و هه لگره كانى.

وه زانايانى ئيسلام له كوون و نويدا له دانراوه كانياندا خه لكيان ئاگادار كردوته وه له م شته داهينراوانه، وه يه كيک له و دانراوه گرنگانه بريتييه له كتيبي : (إقامة البراهين) ي زاناي پايه بهرز شيخ عبدالعزيز بن عبدالله بن بازه (په حمه تى خواي لى بيت)، كه پيك هاتوه له سى نامه ي كوكراره :

يه كه م: له حوكمى داواي فرياكه وتن له پيغه مبه ر (ﷺ) .

دووهم: له حوكمى داوي فرياكه وتن له جن و شه يتانه كان و نه زر كردن بويان.

سى يه م: له حوكمى خواپه رستن به چهند ويدىكى داهينراوى هاوبه ش بپياردان.

وه سه رۆكايه تی كه هه لگري ئالای بانگه وازی ئیسلامی یه له م وولاته پیروژه دا
ئهم سی نامه یه ده خاته بهر ده ست ئه ی خوینهری به پیز: وه كو هاوکاری کردنیك
له دژایه تی کردنی شته داهینراو و ئه فسانه کان، وه بۆ بهرزکردنه وهی ئاستی
پۆشنبری و تیگه یشتنی راسته قینه یی بۆ ئیسلام.

داواکارین له خوای بالا دهستی بهرز كه به م نامانه سوود بگه یه نیت به
بهنده کانی.

والله ولي التوفيق وصلى الله على محمد وآله وصحبه وسلم.

بلاوکه ره وه

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

بسم الله الرحمن الرحيم

نامه‌ی یه‌که‌م

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله وأصحابه ومن اهتدى بهداه ،

أما بعد :

پۆژنامه‌ی (المجتمع)ی کۆیتی له ژماره‌ی (١٥)ی ده‌رچوو له به‌رواری (١٩/٤/١٣٩٠)ی کۆچی چهند دێره هۆنراوه‌یه‌کی بلأو کردۆتوه له ژێر ناوێشانى (له یادی له دایک بوونی پیغه‌مبه‌ردا (ﷺ))، که ناوه‌پۆکی ئه‌و چهند دێره هۆنراوه‌یه بریتییه له داواى فرياکه‌وتن له پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) و داواى سه‌رکه‌وتن به هۆی ئه‌وه‌وه بۆ فرياکه‌وتنى نه‌ته‌وه‌ی ئیسلام و رزگارکردنى له‌و پارچه‌ پارچه‌ی و جیاوازی‌یه‌ی که تێی که‌وتوه به‌واژووی که‌سیک که ناوی له خۆی ناوه (آمنة) که ئه‌مه‌یش ده‌قی ئه‌و چهند دێره هۆنراوه ئاماژه بۆ کراوه‌یه :

يارسول الله أدرك علما يشعل الحرب ويصلى من لظاها

يارسول الله أدرك أمة في ظلام الشك قد طال سراها

يارسول الله أدرك أمة في متاهات الأسي ضاعت رؤاها

واته : ئه‌ی پیغه‌مبه‌رى خوا فريای خه‌لکانێک بکه‌وه که جه‌نگێک داده‌گیرسێنن

و به‌گ‌ر و بلیسه‌ی ده‌سووتێن.

ئەى پىڤه مبهرى خوا فرياي نه ته وه يهك بكه وه كه له تاريكى گوماندا
رويشتنى دريژهى كيشاوه.

ئەى پىڤه مبهرى خوا فرياي نه ته وه يهك بكه وه كه له چۆله وانى خهفتدا
بينى فه و تاوه.

إلى أن قالت :

يا رسول الله أدرك أمة في ظلام الشك قد طال سراها

عجل النصر كما عجلته يوم بدر حين ناديت الإله

فاستحال الذل نصرا رائعا إن لله جنودا لا تراها

تا ده لیت:

ئەى پىڤه مبهرى خوا فرياي نه ته وه يهك بكه وه كه له تاريكى گوماندا
رويشتنى دريژهى كيشاوه.

سهركه وتن پيش بخه ههروه كو چۆن له پۆژى به دراپيشت خست كاتيک
دوعات كرد له خوا.

سهر شوپى گۆرا بو سهركه وتنكى جوان به راستى خوى گه وره سهربازى
ههيه كه نايانبينيت .

(الله اکبر) به م شیوازه ئه م نوسهره بانگه واز و داوای فریاکه وتنی خوای
 ئاراسته ی پیغه مبه ر (ﷺ) ده کات، داوای فریاکه وتنی ئومه تی لی ده کات به پیش
 خستنی سهرکه وتنیان که له بیرى کردووہ یاخود نه زانه به وه ی که سهرکه وتن
 ته نها به ده سستی خوای گه وره یه و ئه م شته به ده سستی پیغه مبه ر (ﷺ) و جگه
 له ویش له دروست کراوه کان نی یه، هه روه کو چۆن خوای گه وره ده فه رمیّت: ﴿وَمَا
 النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ [آل عمران: ۱۲۶].

واته: سهرکه وتن نی یه ته نها له لای خوای بالا ده سستی کار به جی نه بیّت.

وه ده فه رمیّت: ﴿إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ
 مِنْ بَعْدِهِ﴾ [آل عمران: ۱۶۰].

واته: ئه گه ر خوای گه وره سهرتان بخات ئه واکه س ناتوانیّت زالی بیّت
 به سهرتاندا، وه ئه گه ر خوای گه وره سهر شوپتان بکات ئه واکى هه یه له پاش
 خوای گه وره بتوانیّت ئیوه سهر بخات؟.

وه به ده قی قورئان و سوننه ت و یه ک ده نگى زانایانیش زانراوه که خوای
 گه وره دروست کراوه کانی دروست کردوه تا به تاک و ته نها بیپه رستن، وه
 پیغه مبه رانیشى ناردووہ و په رتوکه کانیشی دابه زاندووہ بو پوونکردنه وی ئه م
 په رستنه و بانگه واز کردن بو ی، هه روه کو ده فه رمیّت:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاریات: ۵۶].

واته: من جن و مرقم دروست نه ڪردوه ته نها بؤ نه وه نه بيٽ ڪه به ٽاڪ ته نها
 بم په رستن وهاوبه شم بؤ بريار نه دهن.

هه روه ها ده فهرميٽ: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا
 الطَّاغُوتَ﴾ [النمل: ۳۶].

واته: به ٽاڪيڊي بؤ هه موو ڪؤمه له خه لڪيڪ پيغه مبه ريڪمان ناردووه تا
 به خه لڪي بلين به ٽاڪ و ته نها خواي گه وره بپه رستن و هاوبه شي بؤ بريار مه دهن و
 خؤتان دور بخه نه وه له تاغوته ڪان.

وه ده فهرميٽ: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا
 فَاعْبُدُونِ﴾ [الانبيا: ۲۵].

واته: له پيش ٿوڊا نه ي محمد (ﷺ) هيچ پيغه مبه ريڪمان نه ناردووه ئيلا
 (وه حي) سروشمان بؤي ناردووه ڪه هيچ په رستراويڪي تري حق ني يه ڪه شايه ني
 په رستن بيٽ جگه له خواي گه وره، ده ي ڪه واته خواي گه وره بپه رستن به ٽاڪ و
 ته نها .

وه ده فهرميٽ: ﴿الرَّكَابُ أَحْكَمْتَ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ أَلَّا تَعْبُدُوا
 إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ﴾ [هود: ۲-۱].

واته: ئەم قورئانه کتیبیکه ئایه ته کانی ته واو کراوه و پێک خراوه، پاشان به باشتترین شیوه پوون کراوه ته وه له لایه ن خوایه که وه که کار به جی و زانایه له پیناوی ئە وه ی که هیچ په رستراویک نه په رستن جگه له خوای گه وره نه بیّت، وه من - پیغه مبه ر (ﷺ) - بۆ ئیوه ئە ی خه لکی ترسینه ر و ئاگادار که ره وه م به سزا له دونیا و دواړژدا بۆ که سیك سه ریچی بکات، وه موژده درم به به هشت بۆ که سیك که گویرایه ل بیّت.

له م چه ند ئایه ته دا خوای گه وره بۆمان پوون ده کاته وه که جن و مروّقی دروست نه کردووه ته نها بۆ ئە وه نه بیّت که به تاك و ته نها بییه رستن و هاویه شی بۆ بریار نه ده ن، وه پوونی کرده وه که پیغه مبه رانی ناردووه (عليهم الصلاة والسلام) بۆ فه رمان کردن به م په رستنه و قه ده غه کردنی دژه که ی، وه خوای گه وره پیمان راده گه یه نیّت که ئایه ته کانی قورئانه که ی ته واو و باش کردووه و پوونی کردۆته وه به ته واوی تا جگه له خوای که سی تر نه په رستریّت، وه په رستنیش بریتی یه له: یه کخوا په رستی یه که ی و گویرایه لی کردنی به جی به جی کردنی فه رمانه کانی و وازه ینان له قه ده غه کراوه کانی که خوای گه وره یش فه رمانی به مه کردووه له زۆر ئایه تدا له وانه ده فه رمیّت: ﴿وَمَا أُمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ خُنَفَاءً﴾ [البينة: ٥].

واته: فه‌رمانیان پی‌نه‌کرا بوو ته‌نھا به‌وه نه‌بیّت که خوای گه‌وره بپه‌رستن به تاک و ته‌نھا و دلسۆزی و نیه‌ت پاکی به‌وه له دیندا، وه لابده‌ن له هه‌موو دینه‌کانی تر .

وه ده‌فه‌رمیّت: ﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ﴾ [الإسراء: ۲۳].

واته: خوای گه‌وره فه‌رمانی کردووه و برپاری داوه که هیچ شتێک نه‌په‌رستن ته‌نھا خوای گه‌وره نه‌بیّت.

وه ده‌فه‌رمیّت: ﴿فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾ [الزمر: ۲-۳] .

واته: خوای گه‌وره بپه‌رستن به تاک و ته‌نھا و نیه‌ت پاکی له دیندا، ئایا په‌رستنی پاک و ساف و بێ‌گه‌رد ته‌نھا بۆ خوای گه‌وره نی‌یه؟

وه ئایه‌تی تر له‌م مانایانه زۆرن که هه‌موویان به‌لگه‌ن له‌سه‌ر پێ‌ویستی نیه‌ت پاکی له‌په‌رستندا بۆ خوای گه‌وره به‌تاک و ته‌نھا، وه واز هێنان له په‌رستنی جگه له‌خوای گه‌وره له پێ‌غه‌مبه‌ران و جگه له‌وان، وه گومانی تێدا نی‌یه که پارانه‌وه له گرنگترین جوهره‌کانی په‌رستنه‌و کوکه‌ره‌وه‌ترینیانه، بۆیه پێ‌ویسته به دلسۆزی و نیه‌ت پاکی بۆ خوای گه‌وره ئه‌نجام بدریّت به تاک و ته‌نھا، هه‌روه‌کو خوای گه‌وره ده‌فه‌رمیّت: ﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ [غافر: ۱۴].

واته: بیارینه وه له خوای گه وره به تاک و ته نها و نیهت پاکی له دیندا با کافره کانیش پییان ناخوش بیئت.

وه خوای گه وره ده فهرمیئت:

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ [الجن: ۱۸].

واته: مزگهوت و شوینی کړنوش بردن هی خوایه، ئیوه مه پارینه وه له هیچ که سیکی تر له گه لّ خوای گه وره دا به لکو به ته نها له و بیارینه وه و ئه و بیه رستن.

وه ئه مه یش هه موو دروست کراوه کان ده گریتته وه له پیغه مبه ران و جگه له وانیش چونکه (أحداً) نه ناسراوه (نکرة) و پرسته که یش قه ده غه کردنه (نهی)، بویه جگه له خوای گه وره هه موو که سیکی تر ده گریتته وه و گشتی یه، خوای گه وره ده فهرمیئت:

﴿وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ﴾ [یونس: ۱۰۶].

واته: مه پاریره وه له جگه له خوای گه وره که نه سودت پی ده گه یه نن نه زیان.

ئهم گفتوگویه بو پیغه مبه ره (ﷺ)، وه زانراویشه که خوای گه وره پاراستویه تی له هاوبه ش برپاردان به لکو مه به ست له وه ئاگادا کردنه وه ی جگه له پیغه مبه ره (ﷺ)، پاشان خوای گه وره ده فهرمیئت:

﴿فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ [یونس: ۱۰۶] .

واته: ئەگەر پاراپیتەوه لە جگە لە خوای گەورە ئەوا تۆ لەستەم کارانی واته: هاوبەش بریارەدان، جا ئەگەر سەرۆهری نەوه کانی ئادەم (ﷺ) بپاراپیتەوه لە جگە لە خوای گەورە دەبوو یەکیک لە ستەم کاران ئەو ئیتەر چۆن جگە لەو نابێت بە یەکیک لە ستەم کاران، کە ستەمیش ئەگەر بەبەر بلاوی هات ئەوا مەبەست پێی هاوبەش بریارەدانی گەورەیه، هەرۆه کو چۆن خوای گەورە دەفەرمی: ﴿وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ [البقرة: ۲۵۴] .

واته: کافەرەکان ئەوان ستەمکارن.

وه دەفەرمی: ﴿إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾ [لقمان: ۱۳] .

واته: بەراستی هاوبەش بریارەدان ستەمیکی زۆر گەورەیه.

بەم ئایەتانه و جگە لەم ئایەتانهش زانرا کە پارانەوه لە جگە لە خوای گەورە لە مردوووەکان و دار و بته کان و جگە لەمانەش هاوبەش بریارەدانە بۆ خوای گەورە و نەفی ئەو پەرستنه دەکات کە خوای گەورە جنی و مرقۆشی لە پێناویدا دروست کردوو و پێغه مبه رانی لە پێناویدا ناردوو و کتیبەکانی ناردۆته خوارووه بۆ پوونکردنەوهی و بانگه وازکردن بۆ لای، کە ئەمەیش بریتییه لەمانای (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) کە ماناکە بریتییه لەوهی: کە هیچ پەرستراویک نییه بە حق کەشایه نی پەرستن بێت جگە لە (الله)، (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) نەفی پەرستن دەکات لە جگە لە خوای

گه وره و جیگیری ده کات به تاک و ته نها بۆ خوای گه وره، وه کو خوای گه وره ده فهرمیّت: ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنْ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ﴾ [لقمان: ۳۰].

واته: به م شیوازه به پاستی خوای گه وره حه قه و پاسته، وه ئه وانیه که له جگه له خوای گه وره ده یان په رستن هه موویان به تالّن.

ئه مه یش بنچینه ی دینه و بناغه ی نه ته وه ی ئیسلامه، وه هیچ په رستنیک پاست و دروست نی یه به ته نها له پاش پاستیتی و دروستیتی ئه م بنچینه یه نه بیّت، هه روه کو چۆن خوای گه وره ده فهرمیّت:

﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ [الزمر: ۶۵].

واته: به تاکیدی سروشمان بۆ تۆ ناردوه ئه ی محمد (ﷺ) وه بۆ پیغه مبه رانی پیش تۆیش که ئه گه ر هاوبه ش بۆ خوای گه وره بریار بده یت ئه وا هه موو کرده وه چاکه کانت به تالّ ده بیته وه و ده بیته یه کیّک له و که سانه ی که دۆپاو و خه ساره ت مه ندن له دونیا و قیامه تدا.

وه ده فهرمیّت: ﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبَطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [الأنعام: ۸۸].

واته: ئه گه ر هاوبه شیان بریار بده یه بۆ خوای گه وره ئه وا هه موو کرده وه چاکه کانیا ن به تالّ ده بوه وه.

وه ئایینی ئیسلام بنیات نراوه له سهر دوو بنچینهی زۆر گه وره یه کیکیان
 ئه وه یه که: جگه له خوای گه وره هیچ که سیکی تر نه په رستریت، دووهمیشیان
 ئه وه یه که: خواپه رستی نه کریت ته نها به شه ریعته و به رنامه ی پیغه مبه ره که ی
 نه بیّت (ﷺ)، ئه مه یش مانای (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ محمد رسول الله) یه، بۆیه ههر که سیك
 بپارێته وه له پیغه مبه ران و جگه له وان، یاخود بپارێته وه له بت و داروبه رد و جگه
 له مانه له دروست کراوه کان، یاخود داوای فریا که وتنیان لی بکات، یاخود خوای
 نزیک بکاته وه لییان به ئاژده ل سهر برین بۆیان و په یمان دان پێیان، یاخود نوێژیان
 بۆ بکات، یاخود کړنوشیان بۆ ببات ئه واکردو یانیتى به په رستراو له جگه له خوای
 گه وره و کردو یانیتى به هاو شیوه بۆ خوای پاک و بی گهرد، که ئه مه یش ئه م
 بنچینه یه هه لده وه شیئیته وه و نه فی مانای (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ده کات، هه ره کو چۆن
 که سیك له دیندا شت دابهینیت که خوای گه وره ریگای پی نه دابیّت ئه واکردو یان
 (محمد رسول الله) ی جی به جی نه کردو وه، خوای گه وره ده فه رمیّت:

﴿وَقَدْ مَنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَعَجَلْنَا هَبَاءً مُنْثَوْرًا﴾ [الفرقان: ۲۳].

واته: چی کرده وهی باشیان کردبوو هه موومان کرد به تۆزی بلا بوو و به
 تالمان کرده وه.

ئهم کرده وانه کرده وهی که سیکه که له سهر هاوبه ش بریاردان بۆ خوای
 گه وره مردبیّت، به هه مان شیوه کرده وه داهینراوه کان که خوای گه وره ی ریگای

پی‌ن‌داوه له پۆژی قیامه‌تدا ده‌بی‌ت به توژی بلاوه‌بوو چونکه نه‌گونجاوه له‌گه‌ل به‌رنامه پاککراوه‌که‌ی، هه‌روه‌کو چۆن پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) ده‌فه‌رمی‌ت: ((مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ))^(۳).

واته: هه‌رکه‌سی‌ک له دینی ئیمه‌دا شتیکی تازه دابه‌ینی‌ت که تییدا نه‌بی‌ت ئه‌وا لی‌ی وه‌رناگیریت و په‌ت ده‌کریت‌ه‌وه .

وه ئه‌م ئافه‌رته‌نوسه‌ره‌یش داوای فریا که‌وتن و پارانه‌وه‌که‌ی ئاراسته‌ی پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) کردووه، نه‌ک په‌روه‌ردگاری هه‌موو جیهان که سه‌رکه‌وتن و زیان و سود ته‌نها به‌ده‌ست ئه‌وه و هیچ شتی‌ک به‌ده‌ستی جگه له‌و نی‌یه، گومانی تییدا نی‌یه ئه‌مه سه‌تمی گه‌وره‌یه و هاوبه‌ش بریاردانی خراپه، وه خوای گه‌وره داکۆکی له‌سه‌ر ئه‌وه کردووه که دوعا له‌و بکری‌ت و په‌یمانی‌شی داوه که هه‌ر که‌سی‌ک لی‌ی بپاری‌ته‌وه ئه‌وا وه‌لامی ده‌داته‌وه، وه هه‌په‌شه‌ی کردووه به‌خسته‌ن ناو ئاگری دۆزه‌خ بۆ ئه‌و که‌سانه‌ی که لوت به‌رزن و له‌خوا ناپاری‌نه‌وه هه‌روه‌کو ده‌فه‌رمی‌ت:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ [غافر: ۶۰].

(۳) صحیح البخاری رقم: (۲۶۹۷) و صحیح مسلم رقم: (۱۷۱۸).

واته: په روه دگارتان فەرموئیه تی له من بپارێنه وه ئهوا وه لامتان ده ده مه وه،
وه ئه وه که سانه ی خویان به گه وره ده زانن له پارانه وه له من و لیم ناپارێنه وه
ئه وانه ده چنه دۆزه خه وه به سهر شوڤی و پيسوایی و بچوک کراوه یی و بئ پێزی.

ئه م ئایه ته پیرۆزه به لگه یه له سهر ئه وه ی که پارانه وه په رستنه، وه ئه وه ی
که خوی به گه وره بزانیته له ئاستیدا ئهوا شوینی دۆزه خه، جا ئه گه ر ئه مه حالئ
که سیك بیته خوی به گه وره بزانیته و نه پارێته وه له خوای گه وره ئه ی ئیتر ئه بیته
حالئ که سیك چۆن بیته که پشت له خوا بکات و له جگه له خوای گه وره
بپارێته وه، له کاتی کد که خوای گه وره نزیکه له دروست کراوه کانی و وه لام
ده ره وه یه و خاوه نی هه موو شتی که و توانا و ده سه لاتئ به سهر هه موو شتی کدا
هه یه هه روه کو ده فەرمیته:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي
وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾ [البقرة: ۱۸۶].

واته: ئه ی محمد (ﷺ) ئه گه ر به نده کانی من پرسیا ری منیان لیت کرد ئهوا من
لییان نزیکم به بیستن و بینین و زانیاری و ویست و ده سه لات، وه وه لامئ دوعا و
پارانه وه ی ئه وه که سانه ده ده مه وه که له من ده پارێنه وه با ئه وانیش وه لامئ
بانگهواز و فەرمانی من به نه وه و با وه یم پئ به یئن به لکو بچنه سهر پێگای
راست.

وه پیغهمبه ریش (ﷺ) له فەرمودە ی صحیح دا پیمانی راگەیاندووہ کہ پارانە وه پەرستنه، وه به (عبداللہ) ی کوپی (عەباس) ی ئامۆزای (خوایان لی پازی بیئت) دەفەرمیئت: ((إِحْفَظْ اللَّهَ يَحْفَظْكَ إِحْفَظْ اللَّهَ تَحُدْ تَجَاهَكَ، إِذَا سَأَلْتَ فَسَأَلَ اللَّهُ وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعَنْ بِاللَّهِ)) (۴).

واته: دینی خوای گەوره بپاریزه خوای گەوره دەتپاریزیئت، دینی خوای گەوره بپاریزه ئەوا خوای گەوره دەبینیتەوه پرووہ و خۆت کہ فریات دەکەویئت، وه ئەگەر داوات کرد ئەوا هەر داوا له خوای گەوره بکە بەتەنها، وه ئەگەر داوای یارمەتیت کرد تەنها له خوای گەورە ی داوای بکە.

وه دەفەرمیئت:

((مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو من دُونِ اللَّهِ نِدَاءً دَخَلَ النَّارَ)) (۵).

واته: هەرکە سیک بمریئت و باوهرپی وابیئت خوای گەوره هاوشیوہ و هاوبهشی هەیه و لیی بپاریتەوه ئەوا دەچیئتە ئاگری دۆزەخەوه.

وفي الصحيحين عن النبي (ﷺ) أنه سُئِلَ أَيُّ الذَّنْبِ أَعْظَمُ؟ قال: ((أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدَاءً وَهُوَ خَلَقَكَ)) (۶).

(۴) صحیح سنن الترمذی رقم: (۲۵۱۶).

(۵) صحیح البخاری رقم: (۶۶۸۳).

(۶) صحیح البخاری رقم: (۴۷۶۱) و صحیح مسلم رقم: (۱۲۴).

واته: پرسیار کرا له پیغه مبهەر (ﷺ) چی تاوانیک له هه موو تاوانه کان گه وره تره؟

فهرمووی: هاوشیوه بو خوی گه وره دابنیت و وه کو خوا بیهرستیت له کاتیکدا که خوی گه وره توی دروست کردوه.

وه هه موو که سیک که بپاریته وه له جگه له خوی گه وره، یاخود داوی فریا که وتنیان لی بکات، یاخود په یمانیان بداتی، یاخود ئازهلان بو سه ربهریت، یاخود شتیک له په رستنیاں بو جی به جی بکات جگه له وانه ی پیشوو ئه واکردو یانیته به هاوشیوه بو خوی گه وره ئیتر جیاوازی نیه ئایا پیغه مبهەر بن یاخود پیاو چاک بن یاخود فریشته بن یاخود جنی بن یاخود بت بن یاخود جگه له مانه بن له دروست کراوه کان.

به لام داواکردن له که سیک زیندووی ئاماده له شتیکدا که توانای هه بیت به سه ریداو پشتی پی ببه ستیت له ئیش و کاره هه ست پی کراوه کاندای که توانای هه بیت به سه ریدا ئه وه هاوبه ش بپاردا نیه، به لکو شتیک ئاسایی و دروسته له نیوان موسلماناندا هه روه کو چون خوی گه وره له چیرۆکی پیغه مبهەر (موسی) دا (ﷺ) ده فه رمیت:

﴿فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ﴾ [القصص: ١٥].

واته: ئه وهی که له کۆمه لی خۆی بوو داوای فریا که وتنی کرد له (موسی) (ﷺ) به سه ر دوژمنه که یدا.

وه هه روه کو چۆن خوای گه وره له چیرۆکی (موسی) دا (ﷺ) ده فهرمیت:

﴿فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ﴾ [القصص: ۲۱].

واته: (موسی) (ﷺ) له شاره که ده رچوو ده ترسا و چاودیژی گه یشتن و گرتنی ده کرد له سته م کاران.

وه هه وه کو چۆن مرووف له جهنگ و جگه له جهنگ له و ئیش و کارانه ی که تووشی خه لکی ده بیئت داوای فریا که وتن ده کات له هاوپیکانی و پیوئیستیان به پشت به ستن هه یه به یه کتری، وه خوای گه وره فه رمانی کردووه به پیغه مبه ر (ﷺ) که به خه لکی رابگه یه نیئت که ئه و مولکی سود و زیان گه یاندنی به هیچ که سیك نییه، هه روه کو له سوره تی (الجن) دا ده فهرمیت:

﴿قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا﴾ [الجن: ۲۰-۲۱].

واته: ئه ی محمد (ﷺ) به بی باوه ران بلی: من ته نها له په روه ردگارم ده پارپیمه وه، وه هیچ که س ناکه م به هاو به شی و جگه له وه که سی تر ناپارپیمه وه، وه پییان بلی من توانای زیان و سود پی گه یاندنی ئیوه م به ده ست نییه و ته نها سود و زیان به دهستی خوای گه وره یه.

وه له سوږه تی (الأعراف) دا ده فهرمیت:

﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ [الأعراف: ۱۸۸].

واته: ئەوی محمد (ﷺ) به بێ باوه ډان بلی: من سود و زیانی خۆم به دهستی خۆم نییه و تهنها به دهستی پهروهردگاره مه گهر خوای گه وړه ویستی لی بیت، وه ئەگهر من زانیاری غه بیم بزانیایه ئەوا ئیشی خیر و باشه م زۆر ده کرد و نه مده هیشت هیچ کاتیک توشی خراپه بېم، به لام من هیچ شتیک نیم تهنها وریاکه ره وه و موژده دهر نه بیت بۆ که سانیک که باوه ډداربن .

وه ئایه تی تر له م مانایانه زۆره که پیغه مبه ر (ﷺ) نه ده پاراپایه وه تهنها له پهروهردگاره که ی نه بیت، وه داوای فریا که وتنی نه ده کرد تهنها له وه نه بیت، وه له شه پی به دردا داوای فریا که وتن و سه رکه وتنی ده کرد له خوای گه وړه و زۆر دوباره ی ده کرده وه و ده یفه رموو: ئەوی پهروهردگار ئەو په یمانه ی که پیتم داوه بۆم جی به جی بکه، هه تا راستگویی گه وړه أبوبکر (رضی الله عنه) پی ی فه رموو: به سته ئەوی پیغه مبه ری خوا (ﷺ) خوای گه وړه ئەو په یمانه ی که پیتمی داوه بۆت جی به جی ده کات، خوای گه وړه یش له م باره یه وه ئەم ئایه تانه ی دابه زانده خواره وه:

﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُم بِآلِفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّينَ وَمَا جَعَلَ
اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ [الأنفال: ١٠-٩].

واته: له شه پری به دردا کاتیک که ئیوه داوای فریا که وتنتان کرد له
په روه ردگارتان، وه ئه ویش وه لامتانی دایه وه که وا من به تأکید ی پشتیوانیتان
ده که م به هه زار فریشته ی یه که به دوا ی یه که، وه خوا ی گه وره ئه م یارمه تی دانه ی
نه دا ته نها وه کو موژده ی سهرکه وتن نه بیّت به سهر دوژمناندا وه بو دل ئارامی تان،
وه سهرکه وتن نی یه ته نها له لایه ن خوا ی گه وره وه نه بیّت به پاستی خوا ی گه وره
بالاده ست و کار به جی یه .

خوا ی گه وره له م ئایه ته دا یادی فریا که وتنه که یان ده خاته وه وه، وه پیما ن
را ده گه یه نیّت که وه لامیانی دایه وه به وه ی یارمه تیانی دا به هو ی فریشته وه،
پاشان خوا ی گه وره پوونی ده کاته وه که سهرکه وتن له لایه ن فریشته وه نی یه
به لکو له لایه ن خوا ی گه وره وه یه و به هو ی ئه وانه وه یارمه تی موسلمانانی دا بو
مژده دانی سهرکه وتنیان و دل ئارامی یان، وه پوونی کرده وه که سهرکه وتن له
لایه ن خوا ی گه وره وه یه و فه رموی: ﴿وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ واته: سهرکه وتن
نی یه ته نها له لایه ن خوا ی گه وره وه نه بیّت.

وه له سوره تی (آل عمران) دا ده فه رمیّت: ﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ
فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ [آل عمران: ١٢٣]. واته: خوا ی گه وره به تأکید ی ئیوه ی

سه رخست به سهر کافره کانددا له شه پری به دردا که هه رچه نده ئیوه لاواز بوون به هوی که میتانه وه، دهی که واته له خوا بترسن به لکو سوپاسی خوی گه وره بکن.

وه له م ئایه ته دا پوونی کرده وه که خوی گه وره سه رخه ریان بوو له شه پری به دردا، وه به مه زانرا که ئه وهی پییانی دا له چهك و هیژ و یارمه تی دانیان به فریشته هه مووی له هۆکاره کانی سه رکه وتن و مژده دان و دل ئارامی بووه و سه رکه وتن له مانه وه نه بووه به لکو ته نها له لایه ن خوی گه وره وه بووه، ئیتر چۆن دروسته بۆ ئه م ئافره ته نوسه ره یاخود جگه له م که پووی داوای فریا که وتن و داوای سه رکه وتنی بکاته پیغه مبه ر (ﷺ)، وه پشت بکات له په روه ردگاری هه موو جیهان و خاوه نی هه موو شت و بالاده ست به سهر هه موو شتی کدا؟

گومانی تیدا نییه که ئه مه ناشیرینترین نه زانییه به لکو له گه وره ترین هاوبه ش بریار دانه !

بۆیه پیویسته له سهر ئه و ئافره ته نوسه ره که تۆبه بکات و بگه پێته وه بۆ لای خوی گه وره تۆبه یه کی (نصوح) ئه ویش به په شیمان بوونه وه له وهی که لیوهی پووی داوه، و وازه ییان لی، و بریار بدات له سهر ئه وهی که جارێکی تر نه گه پێته وه سه ری له بهر به گه وره زانینی خوی گه وره و دلسۆزی بۆی و جی به جی کردنی فه رمانه کانی و ئاگا دار کردنه وه له و شتانه ی که قه ده غه ی کردووه، ئه مه

تۆبه ی (نصوح) ه، وه ئه گهر مافی دروست کراوه کانی له سه ر بیّت ئه و له تۆبه کردندا مه رجی چواره م هه یه که بریتی یه له گه پانه وه ی ماف بۆ خاوه نه که ی یا خود گه ردنی خۆی پی ئازاد بکات، وه خوای گه وره فه رمانی کردووه به به نده کانی به تۆبه کردن وه په یمانی پی داون که لیان وه رده گریت هه روه کو خوای گه وره ده فه رمیت:

﴿وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعاً أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ [النور: ۳۱]. واته: ئه ی باوه پداران ئیوه هه مووتان تۆبه بکه ن و بگه پینه وه بۆ لای خوای گه وره به لکو سه رکه وتوو سه رفراز ده بن.

وه له حه قی گا وره کاندای ده فه رمیت: ﴿أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ [المائدة: ۷۴].

واته: ئایا بۆ تۆبه نا که ن و نا گه پینه وه بۆ لای خوای گه وره و داوای لیخۆشبوونی لی نا که ن که خوای گه وره لیخۆشبوو به به زه یی یه .

وه ده فه رمیت: ﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهاً آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَاماً يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَاناً إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلاً صَالِحاً فَأُولَئِكَ يَبْدِلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً﴾ [الفرقان: ۶۸-۷۰].

واته: وه له سیفاته کانی تری بهنده کانی خوای گه وره (عباد الرحمن) نه وه یه که له گهل خوای گه وره دا له هیچ خوایه کی تر ناپارینه وه، وه نه وه فسه ی خوای گه وره قه ده غه ی کردوه بکوژریت نایکوژن ته نها به حه قی خوای نه بییت* وه زینا ناکهن، وه هر که سیك ئه م تاوانانه ئه نجام بدات ئه وا توشی تاوان ده بییت و له پوژی قیامه تیشدا سزاکی چه ند جاریک بو دووباره ده کریته وه و به سه رشوپی تئیدا ده میینیتته وه، ته نها که سیك نه بییت که توبه بکات و باوه پهبینیت و کرده وه ی چاک بکات ئه وانه خوای گه وره خراپه کانیاں بو ده گوژریت بو چاکه، وه خوای گه وره لیخو شبوو و به به زه یی یه .

وه ده فه رمیت: ﴿وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ﴾ [الشوری: ۲۵] .

واته: خوای گه وره ئه و خوایه یه که توبه وهرده گریت له بهنده کانی و له تاوانه کانیاں ده بوژریت و چ کرده وه یه که ده کهن ئاگای لی یه و ده یزانیت.

* (ئه گهر موسلمانیکێ به ناحه ق کوشت، یاخود له پاش زه وایجکی شه رعێ زینای کرد یاخود له دین هه لگه رایه وه ئه وا ده کوژریتته وه و کوشتن حه قی خویه تی) .

وه به صحیحی له پیڼه مبهروه وه (ﷺ) هاتوووه که فهرمویه تی: ((الإسلام یهدم ما کان قبله، والتوبة تجب ما کان قبلها))^(۷).

واته: ئیسلام ئه وهی پیش خوی ده روخینیت و نایهیلیت (واته ئه گهر که سیك موسلمان بیت ئه و تاونه کانی پیشتری ده سپرته وه)، وه توبه کردنیش تاونه کانی پیشتر نایهیلیت و ده سپرته وه.

وه له بهر ترسناکی هاوبهش بریاردان و له بهر که ئه وهی گهره ترین تاونه و له ترسی هه له تاندنی خه لکی به وهی که ئه م ئافره ته نوسهره نوسیویتی، وه له بهر پیووستیتی ئاموزگاری کردن بو خوای گهره و بهنده کانی ئه م چه ند ووته کورته م ده ربپی، وه داواکارم له خوای گهره که سودی پی بگه یه نیت، و حالئ ئیمه و موسلمانان به گشتی چاک بکات، وه تیگه یشتن له دین و دامه زراوی له سه ریمان پی ببه خشیت به گشتی، وه ئیمه و موسلمانان بیاریزیت له خراپه ی نه فس و کرده وه تاونه کانمان .

إنه ولی ذلک والقادر علیه وصلى الله وسلم وبارک علی عبده ورسوله نبینا محمد وآله وصحبه.

^(۷) صدر الحديث ورد بلفظ: ((الإسلام يجب ...)) صحيح الجامع الصغير رقم: (٢٧٧٧)، أما شطر الحديث فلا أصل لها بهذا اللفظ قاله الألباني في "سلسلة الأحاديث الضعيفة" رقم (١٠٣٩) .

بسم الله الرحمن الرحيم

نامه‌ی دووهم

له (عبدالعزیز بن عبدالله بن باز) هوه بۆ ئه‌وانه‌ی که ئه‌ییین له موسلمانان،
خوای گه‌وره من و ئه‌وانیش سه‌رکه‌وتوو بکات بۆ ده‌ست گرتن به ئایینه‌که‌یه‌وه و
دامه‌زراوی له سه‌ری آمین : السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

له پاشاندا:

هه‌ندی له برایان پرسیاریان لی کردوم ده‌رباره‌ی ئه‌وه‌ی که هه‌ندی له
نه‌زانه‌کان ده‌یکه‌ن له پارانه‌وه له جگه له خوای گه‌وره و داوای فریاکه‌وتن لیان
له کاتی ته‌نگانه و پیو‌یستیدا، وه‌کو پارانه‌وه له جنی و داوای فریاکه‌وتن لیان و
په‌یمان دان پیان و سه‌ربرین بۆیان و هاوشیوه‌ی ئه‌مانه، وه‌کو قسه‌ی هه‌ندیکیان
که ده‌لین (ئه‌ی حه‌وت بیبه‌ن) مه‌به‌ستیان پی‌ی حه‌وت له سه‌رکرده‌ی جنی‌یه‌کانه.
ده‌لین ئه‌ی حه‌وته‌که وای لی‌بکه‌ن ئیسکی بشکینن و خوینی بخۆن و
بیانشیوینن، وه‌هه‌روه‌ها له‌م جو‌ره قسانه‌یان هه‌ندیکیان ده‌لین: (ئه‌ی جنی
نیوه‌پۆ بیبه‌ن ئه‌ی جنی عه‌س)، وه‌ ئه‌م قسانه زۆره له هه‌ندی لایه‌کانی باشور،
وه ئه‌وه‌ی پاشکۆی ئه‌م نیشانه‌یه‌یه، پارانه‌وه له مردووه‌کان له پیغه‌مبه‌ران و
پیاوچاکان و جگه له‌وان، وه پارانه‌وه له فریشته‌کان و داوای فریاکه‌وتن لیان و

ئەمانە و ھاوشیۆەى ئەمانە ھەموو ڤوو دەدەن لە زۆر لەو کەسانەى کە خۆیان دەدەنە پال ئیسلام بە نەزانین و لاسایی کردنەوہى ئەوانەى پێش خۆیان !!!

وہ لەوانەى ھەندیکیان ئەم شتە ئاسان بکەن و بڵێن ئەمە شتیکی بەسەر زماندا دیت و مەبەستمان نییە و باوەرمان پێی نییە، ھەرۆھا پرسىارى لیم کردووہ دەربارەى ژن و ژنخوازى لەگەڵ ئەو کەسانەى کە ناسراون بەم شتانە، ھەرۆھا دەربارەى سەرپرەوى دەستیان و نوێژکردن لە سەریان لە پاش مردنیان، وە نوێژکردن لە دوايانەوہ، وە دەربارەى بەراست دانانى جادوگەرەن و فالچیان و باوەرپێکردنیان، وەکو ئەوہى کە یەکیک بانگەشەى زانینی نەخۆشىیەکە و ھۆکارەکانى دەکات تەنھا بەوہى کە سەیری شتیکی بکات کە بەسەر لاشەى نەخۆشەکەوہ بێت وەکو جەمەدانى و شەروال و لەچک و ھاوشیۆەى ئەمانە .

وہ لām: الحمد لله وحده والصلاة والسلام على من لا نبى بعده وعلى آله وصحبه ومن اهتدى بهم الى يوم الدين.

لەپاشاندا: خواى گەرە جن و مروؤى دروست کرد تا بەتاک و تەنھا بپەرستن و ھاوبەشى بو دانەنن و تايبەتى بکەن بە پارانەوہ لى و داواى فریاکەوتن لى و سەرپرین بو و پەیمان دان پى و جى بەجى کردنى ھەموو جورەکانى تری پەرستن، وە خواى گەرە پیغەمبەرانی ناردووہ بەم شتە، وە فەرمانى پێیان کردووہ بەم پەرستنانە، وە کتیبە ئاسمانىیەکانى دابەزاندووہ کە

له هه موويان گه وره تر قورئاني پيروزه بؤ پوون ڪردنه وهى ئه م په رستنه و بانگه واز ڪردن بؤ لايان و ناگادار ڪردنه وهى خه لڳى له هاوبه ش برپاردان بؤ خواى گه وره و په رستنى جگه له خواى گه وره، كه ئه مه يش بنچينه ي بنچينه ڪانه و بناغه ي نه ته وه و دينى ئيسلامه، وه ماناى شايه تى دانه به (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ)، چونكه مانا ڪه ي بريتي يه له وهى كه هيچ په رستراويكى حه ق نى يه كه شايه نى په رستن بيت جگه له خواى گه وره، نه فى خوايه تى ده ڪات له جگه له خواى گه وره و په رستن جيگير ده ڪات به تاكل و ته نها بؤ خواى گه وره جگه له هه موو دروست ڪراوه ڪان.

وه به لڳه له سهر ئه م شته زوره له قورئان و سوننه تى پيغه مبه ره ڪه ي (ﷺ) له وانه خواى گه وره ده فهرميٽ:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاريات: ٥٦].

واته: من په رى و ئاده ميزادم دروست نه ڪردووه ته نها بؤ ئه وه نه بيت ڪه به تاكل و ته نها من بپه رستن و هاوبه شم بؤ برپارنه دهن.

وه ده فهرميٽ: ﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ﴾ [الإسراء: ٢٣].

واته: په روه ردگار ت برپارى داوه كه هيچ ڪه سيڪ نه په رستن ته نها ئه و نه بيت.

وه ده فهرميٽ: ﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ﴾ [البينة: ٥].

واته: فه‌رمانیان پی‌نه‌کرا بوو ته‌نھا به په‌رستنی خوای گه‌وره نه‌بیټ به دلسوزۍ یه‌وه له په‌رستندا، وه به‌لادان له هه‌موو دینه‌کانی تر بۆ دینی ئیسلام.

وه ده‌فه‌رمیټ: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ [غافر: ۶۰].

واته: په‌روه‌ردگار تان فه‌رموویه‌تی به ته‌نھا له من بپاړینه‌وه ئه‌وا من وه‌لامتان ده‌ده‌مه‌وه وه ئه‌و که‌سانه‌ی که خۆیان به‌گه‌وره ده‌زان له ئاست پاپانه‌وه له‌من ئه‌وانه ده‌خرینه‌وه ناو ئاگری دۆزه‌خه‌وه به‌سه‌ر شوړی و پړسواپی.

وه ده‌فه‌رمیټ: ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ﴾ [البقرة: ۱۸۶].

واته: ئه‌ی محمد (ﷺ) ئه‌گه‌ر به‌نده‌کانی من پرسیاری منیان لیت کرد ئه‌وا من نزیکم لایانه‌وه به بینین و بیستن و زانیاری و ده‌سه‌لات، وه وه‌لامی پاپانه‌وه‌ی خه‌لکی ده‌ده‌مه‌وه ئه‌گه‌ر له من بپاړینه‌وه.

خوای گه‌وره له‌م ئایه‌تانه‌دا پوونی کرده‌وه که‌وا په‌ری و مروقی بۆ په‌رستنی خوی دروست کردووه، وه فه‌رمانی کردووه و ئامۆژگاری کردووه که جگه له‌خوی که‌سی تر نه‌په‌رستیت، خوای گه‌وره خوی فه‌رمانی کردووه به‌به‌نده‌کانی وه ئامۆژگاری کردوون له ئایه‌ته ته‌واوه‌کانی قورئان دا و له‌سه‌ر زمانی پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی (ﷺ) که هیچ که‌سی تر نه‌په‌رستن ته‌نھا په‌روه‌ردگار ه‌که‌یان

نه بیټ، وه خوای گه وره پوونی کردوټه وه که پارانه وه په رستنیکی گه وره یه
 هه رکه سیڅ خوی به گه وره بزانیټ له ئاستیدا و بۆ خوای گه وره جی به جی نه کات
 نهوا ده چټه ناو ئاگری دۆزه خه وه، وه فرمانی کردووه به بنده کانی که به تاک و
 ته نها له و بپارینه وه وه پای گه یاندووه که نزیکه و وه لام دهره وه یه و وه لامی
 پارانه وه کانیان ده داته وه، بویه پیویسته له سهر هه موو بنده کان په روه ردگاریان
 تایبته بکه ن به پارانه وه و ته نها له و بپارینه وه، چونکه جوړیکه له په رستن که
 له پیئاویدا دروست کراون و فرمانیان پی کراوه پی، خوای گه وره ده فهرمیټ:

﴿قُلْ إِنِّي صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ
 الْمُسْلِمِينَ﴾ [الأنعام: ۱۶۲-۱۶۳].

واته: ئه ی محمد (ﷺ) به خه لکی بلای: به راستی نویژ و ئاژهل سهربرین و ژیان
 و مردنم هه مووی بۆ په روه ردگاری هه موو جیهانه، هیچ هاوبه شیکی نی یه و ه من
 بهم شتانه فرمانم پی کراوه له لایه ن په روه ردگارمه وه، وه من یه که م موسلمانم
 له ئوممه تی خوم.

خوای گه وره فرمانی به پیغه مبه ره که ی (ﷺ) کردوه که به خه لکی رابگه یه نن
 نویژ کردن و ئاژهل سهربرین و ژیان و مردنی بۆ په روه ردگاری هه موو جیهانه وه
 هیچ هاوبه شی نی یه، هه رکه سیڅ ئاژهل یاخود هه رشتیکی تر سهربریت بۆ
 جگه له خوای گه وره نهوا هاوبه شی بۆ خوا داناوه، هه روه کو چۆن نویژ بکات بۆ

جگه له خوای گه وره، چونکه خوای گه وره نوێژ و سه ربړینی به یه که وه داناوه، وه پای گه یاندووه که هه ردوکیان بۆ خوای گه وره ن به تاك و ته نهاو هاوبه شی نی یه، وه هه رکه سیك ئاژهل سه ربړیت بۆ جگه له خوای گه وره له پهری و فریشته و مردوووه کان و جگه له مان به مه خوی نزیک بکاته وه لییان ئه وا وه کو ئه وه وایه که نوێژی کردبیت بۆ جگه له خوای گه وره.

وه له فه رموده ی صحیح دا هاتوووه که پیغه مبه ر (ﷺ) ده فه رمیت: ((لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ))^(۱).

واته: خوای گه وره نه فره تی کردوووه له و که سه ی که ئاژهل یاخود هه ر شتیکی تر سه رده ربړیت بۆ جگه له خوای گه وره.

وأخرج الإمام أحمد بسند حسن عن طارق بن شهاب (رضي الله عنه) عن النبي (ﷺ) أنه قال: ((مر رجلان على قوم لهم صنم لا يجوز له أحد حتى يُقَرَّبَ له شيئاً، فقالوا لأحدهما: قَرِّبْ، قال: ليس عندي شيء أقرب، قالوا: قرب ولو ذباباً، فقرب ذباباً فخلوا سبيله فدخل النار، وقالوا للآخر: قرب، قال: ما كنت لأقرب لأحد شيئاً دون الله عز وجل، فضربوا عنقه فدخل الجنة))^(۲).

(۱) صحیح مسلم رقم: (۱۹۷۸).

(۲) أخرجه الإمام أحمد في الزهد.

واته: دوو پیاو تیپه ربوون به سهر قه ومیځدا که بتیځیان هه بوو هیچ که سیځ لای تیپه نه ده بوو هه تا شتیځی بو نه کردایه به قوربانۍ، به یه کیځیانیان ووت: قوربانۍ بوبکه، ئه ویش له وه لām دا ووتی: هیچ شتیځم پی نیه تا بیکه به قوربانۍ. ئه وانیش پیان ووت: قوربانۍ بو بکه ئه گه میځیځیش بیټ، ئه ویش میځیځی سهربری بو بته کیان و کردی به قوربانۍ ئه وانیش پیگه یان به ردا که بروات به لām خوی گه وره کردیه ناو ئاگری دۆزخه وه.

به وهی تریان ووت: قوربانۍ بوبکه، ئه ویش له وه لām دا ووتی: من بو جگه له خوی گه وره هیچ کاتیځ بو هیچ که سیځ هیچ شتیځم نه کردووه به قوربانۍ، ئه وانیش دایان له ملی و کوشتیان به لām خوی گه وره کردیه به هه شته وه.

که واته ئه گهر که سیځ خوی نزیک بکاته وه له بتیځ و هاوشیوهی به میځیځ و هاوشیوهی بیټ به هاوبهش بریار دهر و شایه نی ئاگری دۆزه خ بیټ، ئیتر چۆن بو که سیځ که بپارپته وه له پهری و فریشته و پیاو چاکان و داوی فریا که وتیان لای بکات و په یمانیان بداتی و خوی لیان نزیک بکاته وه به ئازهل سهربرین و به هیوای پاراستنی ماله که ی بیټ یاخود چاک بوونه وهی نه خوڤه که ی یاخود ساغی ئازهل که ی و کشتوکاله که ی، یاخود ئه م شتانه بکات له ترسی خراپه ی پهری و هاوشیوهی ئه مانه، ئه مانه و هاوشیوهیان شایه نترن و له پیشترن به وهی که ببن به هاوبهش بریار دهر و بچنه ناو ئاگری دۆزه خ وه له و پیاوهی که میځیځی کرد به قوربانۍ بو بته که، وه له و ئایه تانه ی که له م باره یه وه هاتون خوی گه وره

ده فہرمیت: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾ [الزمر: ۲-۳].

واته: خوای گه وره بپه رسته به تاك و تهنه ا و به دلسوزی و نیه ت پاکی له دیندا، ئایا خوای گه وره دینی پاک و بی گهرد و دلسوزی بو نی یه له خرابی هاوبه ش برپاردان، وه ئه وانه ی که خه لکی له جگه له خوای گه وره کردویانن به خوا و ده یانپه رستن ئه گهر پرسیاریان لی بکه یین بوچی ده یانپه رستن؟ ئه و له وه لامدا ده لئین: نایانپه رستین تهنه ا بو ئه وه نه بی ت که له خوای گه وره مان نزیک بکه نه وه، خوای گه وره خو ی له پوژی دوا یی دا برپارده دات له نیوانی موسلمانان و هاوبه ش برپار دهران له و شته ی که تییدا جیاوازن که بریتی یه له یه کخوابه رستی و هاوبه ش برپاردان، وه به راستی خوای گه وره رینمایی که سانیك ناکات که زور دروژن و کافرین.

وه ده فہرمیت: ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَنْبِئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ [یونس: ۱۸].

واته: هاوبه ش برپارده ران له جگه له خوای گه وره که سانیك ده په رستن که نه زیانیان پی ده گه یه نن نه سوود، وه ده لئین: ئه مانه تکا کارمانن لای خوای گه وره

و تکامان بۆ ده کهن، تۆ ئه ی محمد (ﷺ) پێیان بڵێ: ئایا ئیوه هه والی هاوبه ش
 بریاردان به خوای گه وره ده ده ن که خوای گه وره خۆی نازانیّت له ئاسمانه کان و
 زه ویدا هاوبه شی هه بیّت، پاک و بێ گه ردی و به رزی بۆ خوای گه وره له و
 هاوبه شانه ی که بۆ خوای گه وره ی بریارده ده ن.

خوای گه وره له م دوو ئایه ته دا پێمان را ده گه یه نیّت که هاوبه ش بریارده ران
 جگه له خوای گه وره پشت و په نا و خوایان بۆ خۆیان داناوه له دروست
 کراوه کاندای له گه لّ خوای گه وره دا ده یان په رستن به پارانه وه لییان و ترسان لییان و
 به هیوا بوون پێیان و سه ربهرین بۆیان و په یمان دان پێیان و هاوشیوه ی ئه م
 په رستنانه، به قسه ی خۆیان ئه م خوایانه هه رکه س بیان په رستیّت له خوای
 گه وره ی نزیک ده که نه وه و تکایان بۆ ده کهن له لای خوای گه وره، وه خوای گه وره
 به درۆیان ده خاته وه و به تالی یه که یان پوون ده کاته وه و ناویان ده نیّت به درۆن
 و کافر و هاوبه ش بریارده ر، وه نه فسی پیرۆزی خۆی پاک را ده گرێت له و هاوبه ش
 بریاردانه ی ئه وان که ده فه رمیّت: (سبحانه و تعالی عما یشرکون) به م شته زانراوه که
 هه رکه سیّک فریشته یه ک یان پیغه مبه ریّک یاخود په ری یه ک یاخود دارێک دابنیّت و
 له گه لّ خوای گه وره دا لێی بپارێته وه و داوای فریا که وتنی لێ بکات و خۆی لێ نزیک
 بکاته وه به په یمان دان پێی و سه ربهرین بۆی به و هیوا یه ی که تکای بۆ بکات لای
 خوای گه وره و له خوای گه وره ی نزیک بکاته وه یاخود به هیوای چاره سه ری
 نه خۆشیّک یاخود پاراستنی مالّ و سامان یاخود پارێزراوی که سیّکی نا ئاماده

یاخود هاوشیوهی ئەمانه، ئەوا به تākیدی کهوتۆته ناو ئەو هاوبهش بریاردانه
گهورهیه و ئەو به لا خراپه که خوای گهوره دهربارهی دهفهرمیّت:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ، وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ
افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا﴾ [النساء: ٤٨] .

واته: به پرستی خوای گهوره له کهسیک خوش نابیت که هاوبهشی بۆ بریار
بدات، وه له هاوبهش بریاردان که متر و خوارتر خوای گهوره خوش ده بیت
له کهسیک که ویستی لى بیت، وه هه رکهسیک هاوبهش بۆ خوای گهوره بریار بدات
ئەوا به تākیدی تاوانیکی زۆر گهورهی ههلبهستوه، ههروه ها دهفهرمیّت: ﴿إِنَّهُ مَنْ
يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ [المائدة: ٧٢] .

واته: به تākیدی هه رکهسیک هاوبهش بۆ خوای گهوره بریار بدات ئەوا خوای
گهوره به ههشتی له سه ره رام ده کات و شوینی ئەو ئاگری دۆزهخه،
وهسته مکاران که هاوبهشیان بۆ خوا بریار داوه هیچ کهسیک پشتیوانیان ناکات و
ناتوانیت رزگاریان بکات.

وه تکاردن پرووده دات له پۆژی قیامه تدا بۆ خه لکی یه کخوایه رست و نیه ت
پاک نه ک بۆ خه لکی هاوبهش بریار دهر، ههروه کو چۆن پیغه مبه ر (ﷺ) کاتی ک

پرسیاری لی کرا کئی به خته وه رترین که سه به تکا کردنه که ت؟ فه رمووی: ((مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خَالِصاً مِنْ قَلْبِهِ))^(۳).

واته: هه رکه سیئ که بلیت لا إله إلا الله به دلسۆزی و نیه ت پاکی یه وه له دلی- یه وه.

هه روه ها فه رمووی ته: ((لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ فَتَعَجَّلْ كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَتَهُ وَأَنَا اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لَأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنَّ شَاءَ اللَّهُ مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئاً))^(۴).

واته: هه مو پیغه مبه ریئ (عليهم الصلاة والسلام) دوعایه کی وه رگی راو وه لامدراوی هه بوه، وه هه مو پیغه مبه ریئ پارانه وه که ی خوی پیئش خست به لام من پارانه وه که م دواخت و شاردمه وه به تکا کردن بو ئومه ته که م له پۆزی دواپی که إن شاء الله هه مو که سیئ ده گریته وه له ئومه ته که م که هیچ هاوبه شیکی بو خوی گه وره بریار نه دابیئت.

وه هاوبه ش بریار دهره سه ره تا کان باوه رپان به وه هه بوو که خوی گه وره په وه ردگار و دروست که رو پۆزی ده ریانه، به لام خویان په یوه ست کردبوو به پیغه مبه ران و پیاوچا کان و فریشته کان و دار و به رده کان و هاوشیوه ی ئه مانه

^(۳) صحیح البخاری رقم: (۹۹) .

^(۴) صحیح البخاری رقم: (۶۳۰۴).

به هیوای تکاگردنیان بوون له لای خوای گه وره و نزیک کردنه و هیان له خوای گه وره هه روه کو چۆن له ئایه ته کانی پیشتردا باس کرا، وه خوای گه وره بیانویانی وهرنه گرت و پیغه مبه ریش (ﷺ) بیانویانی وهرنه گرت، به لکو خوای گه وره به ره لستی کردن له قورئانه پیروژه کهیدا وه ناویانی نا به کافر و هاوبهش برپار دهر، وه به درۆیانی خسته وه له قسه که یاندا که ده یانوت ئه م خویانه تکامان بو ده کهن و له خوای گه وره مان نزیک ده که ونه وه، وه پیغه مبه ر (ﷺ) له سه ر ئه م هاوبهش برپاردانه کوشتاریانی کرد تا به دلسۆزیه وه ته نها خوای گه وره به رستن وه کو جی به جی کردنی فه رمانی خوای گه وره که ده فه رمیّت:

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ﴾ [الأنفال: ۳۹].

واته: کوشتاری کافرو هاوبهش برپارده ران بکه ن تا هاوبهش برپاردان بلاونه بیته وه و دین و خواپه رستی هه مووی ته نها بو خوای گه وره بیّت.

وه پیغه مبه ر (ﷺ) فه رمویه تی: ((أُمِرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ، فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاؤَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّ الْإِسْلَامِ وَحَسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ))^(۵).

واته: له لایه نی خوای گه وره وه فه رمانم پی کراوه که کوشتاری خه لکی بکه م هه تا شایه تی ده دهن به وه ی که هه یچ په رستراویکی هه ق نی یه شایه نی په رستن

(۵) صحیح البخاری رقم: (۲۹۴۶) و صحیح مسلم رقم: (۲۲).

بیټ جگه له خوای گه وره، وه محمد (ﷺ) پیغه مبهرو نیردرای خویه بؤ گوپراهی لی کردن، وه نویژ بکه ن و زه کات بده ن، ئه گهر ئه م شتانه یان کرد ئه و خوی ن و مالیان له من پاریزراو ده بیټ ته نها به مافی ئیسلام نه بیټ (ئه گهر موسلمانیک بکوژیټ، یاخود له پاش زه وایجکی شهرعی زینا بکات، یاخود له دین هه لگه پیتته وه، ئه و مافی ئیسلامه که بیکوژیټ) وه حسابیان له لای خوای گه وره یه .

وه مانای فهرموده که ی پیغه مبهرو (ﷺ) که ده فهرمیټ:

((حتى يشهدوا أن لا إله إلا الله)).

واته: هه تا خوای گه وره تایبه ت بکه ن به په رستن وجگه له و که سی تر نه په رستن، وه هاوبه ش بریارده ران له پهری ده ترسان و په نایان به وان ده گرت خوای گه وره له م باره یه وه ئه م ئایه ته ی دابه زاند: ﴿وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا﴾ [الجن: ٦].

واته: پیاوانیک له مروؤف په نایان ده گرت به پیاوانیک له پهری ئه مانیش زیاتر ده یانیا نترساند، زانایانی ته فسیر ده رباره ی ﴿فَزَادُوهُمْ رَهَقًا﴾ ده فهرمون: واته زیاتر ترسیان ده خسته دلایانه وه چونکه پهری خو ی لا گه وره ده بیټ و خو ی به گه وره ده زانیټ کاتی که مروؤف په نایان پی ده گرن. ئه وانیش ده یانترسینن تا زیاتر بیان په رستن و په نایان بؤ به رن.

به لام خوی گه وره له جیاتی ئه مه په نا گرتنی به خوی و ووشه ته واوه کانی
 بو موسلمانان دانا، وه له م باره یه وه ده فهرمیّت: ﴿وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ
 فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ [الأعراف: ۲۰۰].

واته: ئه گهر شه ییتان وه سوه سه و گومانی خراپی بوّت دروست کرد ئه وا
 په نابگره به خوی گه وره، چونکه به پاستی خوی گه وره بیسه ره و زانایه.

وه ده فهرمیّت: ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ [الفلق: ۱].

واته: ئه ی محمد (ﷺ) بلیّ په نا ده گرم به په روه ردگاری به ره به یانیان.

وه ده فهرمیّت: ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ [الناس: ۱].

واته: ئه ی محمد (ﷺ) بلیّ: په نا ده گرم به په روه ردگاری هه موو خه لکی، وه
 به صحیحی له پیغه مبه ره وه (ﷺ) هاتوه که فهرمییه تی: ((مَنْ نَزَلَ مَنْزِلًا فَقَالَ أَعُوذُ
 بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ، لَمْ يَضُرَّهُ شَيْءٌ حَتَّى يَرْجُلَ مِنْ مَنْزِلِهِ ذَلِكَ))^(۶).
 واته: هه ر که سیّک له هه ر شوینیّک لایداو دابه زی و مایه وه ئه گهر بلّیت: په نا ده گرم
 به ووشه ته واوه کانی خوی گه وره (قورئان) له شه پ و خراپه ی ئه وه ی که دروستی
 کردوه، ئه وا هیچ شتیّک زیانی پی ناگه یه نیّت هه تا له و شوینه ده پروات.

(۶) صحیح مسلم رقم: (۲۰۸۰).

وه له و ئایهت و فهرمودانه ی پیشتر داواکه ری رزگاری و ئه وه ی ده یه ویت پاریزگاری بکات له ئایینه که ی و پاریزراو بیت له هاوبه ش برپاردان به ووردو درشتی یه وه ده زانیت و بوی ده رکه وت که خو په یوه ست کردن به مردوه کان و فریشته کان و په ری یه کان و جگه له مانه له دروست کراوه کان و پارانه وه لییان وداوای په ناگرتن لییان و هاوشیوه ی ئه مانه له کرده وه ی خه لکی سه رده می نه فامی هاوبه ش برپارده رانه، وه له ناشیرینترین هاوبه ش برپاردانه بو خوای گهره، بویه پیویسته له سه رمان وازی لی بهینین و ئاگاداری بین له خومان و ئاموزگاری خه لکی بکه ین به وازهینان لی و به ره لستی کردنی ئه وانه ی که ده یکه ن، وه هه رکه سیك له ناو خه لکی دا به م کرده وه هاوبه ش برپاردانه ناسرابیت ئه و دروست نی یه ژن و ژنخوازی له گه ل بکریت و سه رپراوی دهستی بخوریت و که مرد نویژی له سه ربکریت، یاخود نویژ له پشتی یه وه بکریت هه تا ئه و کاته ی که توبه کردنی خو ی له م شتانه ئاشکرا ده کات و به دل سوژی یه وه له خوا ده پارپته وه به ته نها و هه ر ئه و ده په رستیت، وه پارانه وه په رستنه به لکو کاکله و ناوه رپوکی په رستنه هه روه کو پیغه مبه ر (ﷺ) ده فهرمیت: ((الدعاء هو العبادة)) (۷).

(۷) صحیح الجامع الصغیر رقم: (۳۴۰۷).

واته: پارانه وه له خوا بریتییه له په رستنی خوی گه وره، وه له قسه یه کی تردا ((الدعاء مخ العبادة))^(۸)، واته: پارانه وه کاکله و ناوه پوکی په رستنه.

خوی گه وره ده فهرمیت: ﴿وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَ وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللّٰهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ [البقرة: ۲۲۱].

واته: ئه ی باوه پداران ئافره تی هاوبه ش بریارده ر مه خوازن هه تا باوه پ دینن، وه ئافره تیکی بهنده ی باوه پدار باشته ره له ئافره تیکی ئازادی هاوبه ش بریارده ر هه رچه نده ئه گه ر سه رسامی بن له جوانی و مال و پله و پایه دا، وه ئافره تانی باوه پدار مه دن به هاوبه ش بریارده ر هه تا باوه پ ده هینن، وه بهنده یه کی باوه پدار باشته ره له هاوبه ش بریارده ریکی ئازاد هه رچه نده پی ی سه رسام بن چونکه ئه وانه (هاوبه ش بریارده ران) بانگه وازی مال و مندالیان ده که ن بو دۆزه خ، وه خوی گه وره بانگه واز ده کات بو به هه شت و لیخو شبوونی خوی به ویست وریگا پیدانی خوی، وه ئایه ته کانی خوی بوخه لکی پوون ده کاته وه به لکو یاد بکه نه وه.

(۸) تیبینی: له هه ندیک کتیبدا ئه مه وه ک فه رموده ی پیغه مبه ر (ﷺ) باسکراوه، به لام ئه مه فه رموده یه کی لاواز و (ضعیف)ه، بروانه: ضعیف الجامع الصغیر رقم: (۳۰۰۳).

وه خوای گه وره قه ده غه ی کردوو له موسلمانان که ئافره تانی هاوبه ش بریارده ر بخوازن له وانه ی که بت و پهری و فریشته و جگه له مانه ده پهرستن، هه تا باوه پ ده هیئن به دلسۆزی پهرستن بۆ خوای گه وره به تاک و ته نها، وه به پاست دانانی پیغه مبه ر (ﷺ) له و شتانه ی که هیئاویتی، وه شوین که وتنی ریگا و به رنامه که ی، وه قه ده غه ی کردوو که ئافره تانی موسلمان بدرین به پیاوانی هاوبه ش بریارده ر هه تا باوه پ ده هیئن به دلسۆزی پهرستن بۆ خوای گه وره به تاک و ته نها و به پاست دانان و باوه پکردن به پیغه مبه ر (ﷺ) وه شوینی که وتنی، وه خوای گه وره پیمانی پاگه یاندوه که ئافره تیکی به نده ی باوه پدار باشتره له ئافره تیکی ئازادی هاوبه ش بریارده ر هه رچه نده هه ر که سیك ته ماشای بکات و گوئی له قسه کردنی بی سهرسامی جوانی و قسه باشی بی، وه به نده یه کی باوه پدار باشتره له هاوبه ش بریارده ریکی ئازاد هه رچه نده بیسه ر و بینره که ی سهرسامی جوانی و زمان پاراوی و ئازایه تی و جگه له مانه ی بی، پاشان هوی ئه م ووته دریزه پوون ده کاته وه که ده فه رمیت: ﴿أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ﴾ مه به ستی به مه پیاو و ئافره تانی هاوبه ش بریارده ره، چونکه ئه وان بانگه واز که ری دۆزه خن به ووته و کرده وه و ژیان و په وشتیان، به لام پیاوان و ئافره تانی باوه پدار بانگه واز که ری به هه شتن به په وشت و کرده وه و ژیانان ئیتر چۆن ئه وانه و ئه مانه یه کسان ده بن.

خوای گه وره ده رباره ی دوو پوه کان ده فه رمیت:

﴿وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ﴾ [التوبة: ٨٤] .

واته: ئەى محمد (ﷺ) هیچ کاتێک هەتا هەتایە نوێژ مەکە لەسەر ئەو دوو پووانە کە دەمرن، وە لەسەر گۆرە کە یەشیاو پامە وەستە و بۆیان مە پارێزەر وە لە خۆی گەرە، چونکە ئەوان بە پاستی کافر و بێ باوەر پوون بە خواو پیغەمبەرە کە ی (ﷺ) وە بە فاسقی و لە پری دەرچوویی مردوون.

خۆی گەرە لەم ئایەتە پیرۆزەدا پوونی کردەووە کە مۆقی دوو پوو و کافر نوێژیان لەسەر ناکرێت لە پاش مردنیان بە هۆی کافر بوونیان بە خواو پیغەمبەرە کە ی (ﷺ)، هەر وەها نوێژیانیان لە دواوە ناکرێت و ناکرێن بە پیشەوا بۆ موسلمانان بە هۆی کوفر و ناپاکی و دوژمنایەتی گەرە لە نێوان ئەوان و موسلماناندا، هەر وەها چونکە ئەوان خاوەنی نوێژ و پەرستەن نین چونکە کوفر و هاوبەش بریاردان هیچ کرەوێک لە گەڵیاندا نامی نیت و هەمووی بە تال دەبێتەو، داوای پارێزراوی لە خۆی گەرە دەکەین لەم شتە، خۆی گەرە دەر بارە ی حەرامی مردار وە بوو و سەر بپراوی دەستی هاوبەش بریار دەرە دە فەر مێت: ﴿وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يَذْكُرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ﴾ [الأنعام: ١٢١] .

واته: ئه‌ی موسلمانان ئه‌و سه‌ربراوانه مه‌خۆن كه ناوی خوای لی نه‌هینراوه له‌كاتی سه‌ربپیندا، چونكه خواردنیان له‌فه‌رمان ده‌رچوونی خوای گه‌وره‌یه، وه شه‌یتانه‌كان گومان و قسه‌ ده‌نێرن بۆ هاوپه‌یمانه‌كانیان تا ده‌مه‌قالی و گفتوگۆتان له‌گه‌ڵا بکه‌ن، وه‌ئه‌گه‌ر ئێوه گوێزپایه‌لی ئه‌وان بکه‌ن له‌حه‌لال کردنی هه‌رامدا ئه‌وا ئێوه‌یش به‌بی گومان هاوبه‌ش بپیارده‌رن بۆ خوای گه‌وره‌.

خوای گه‌وره‌ قه‌ده‌غه‌ی کردووه‌ له‌ موسلمانان له‌ خواردنی مرداره‌وه‌بوو و سه‌ربراوی ده‌ستی هاوبه‌ش بپیارده‌ر، چونكه‌ پیسه‌و سه‌ربراوه‌که‌ی ده‌ستی حوكمی مرداره‌وه‌بووی هه‌یه‌ هه‌رچه‌نده‌ ئه‌گه‌ر ناوی خوایشی له‌سه‌ر هینابیت، چونكه‌ ناوی خوا هینان له‌وانه‌وه‌ به‌تاله‌و هیچ شوینه‌واریکی نی‌یه‌ چونكه‌ په‌رسته‌وه‌ هاوبه‌ش بپیاردانیش په‌رستن به‌تال ده‌کاته‌وه‌ و نایه‌یلت هه‌تا هاوبه‌ش بپیارده‌ره‌که‌ تۆبه‌ ده‌کات و ده‌گه‌رپێته‌وه‌ لای خوای گه‌وره‌، وه‌ خوای گه‌وره‌ سه‌ربراوی ده‌ستی جوله‌که‌و گاواره‌کانی هه‌لال کردووه‌ که ده‌فه‌رمیت: ﴿وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ﴾ [المائدة: ٥].

واته: سه‌ربراوی ده‌ستی جوله‌که‌و گاواره‌کان بۆ ئێوه‌ی موسلمان هه‌لاله‌وه‌ی ئێوه‌یش بۆ ئه‌وان هه‌لاله‌، چونكه‌ ئه‌وان خۆیان ده‌ده‌نه‌ پال ئایینیکی ئاسمانی و به‌ قسه‌ی خۆیان ده‌لێن ئێمه‌ شوین كه‌وتوو (موسی و عیسی)ین (علیها الصلاة والسلام) هه‌رچه‌نده‌ له‌م شته‌دا درۆ ده‌که‌ن، وه‌ خوای گه‌وره‌ به‌ تکیدی ئایینه‌کانیانی سپیوه‌ته‌وه‌ و به‌تالی کردووه‌ته‌وه‌ به‌ناردنی محمد (ﷺ) بۆ هه‌موو

خه لکی به تیځرا، به لām خوای گه وره سهر برپاوی دهستی گاورو جوله که و خواستنی ئافره ته کانیا نی بۆمان حه لال کردوه له بهر دانایی یه کی ژور و نهینی یه کی چاودیری کراو که زانایان پوونیان کردو ته وه به پیچه وانه ی هاوبه ش برپارده ران له بت په رستان و مردو په رستان له پیغه مبه ران و پیاو چاکان و جگه له مان، چونکه ئایینی ئه مان هیچ بنچینه یه کی نی یه و گومانی تیدا نی یه که له بنچینه وه به تالّه، بۆیه سهر برپاوی دهستیان وه کو مرداره وه بوو وایه و خواردنی حه لال نی یه .

به لām ووته ی هندی خه لکی که به بهرام مبه ره که ی ده لیت: (په ری دهستی لیت وه شانده) (په ری بردوتیتی) (شهیتان پفاندویه تی) و هاو شیوه ی ئه مانه، ئه مانه ده چیته بواری جوین و قسه ی ناشیرینه وه و دروست نی یه له نیوان موسلماناندا وه کو هه موو جوړه کانی تری جوین دان و قسه ی ناشیرین کردن و ناچیته بواری هاوبه ش برپار دانه وه، مه گهر ئه وه ی واده لیت باوه ری واییت په ری هه لسوکه وت ده که ن له ناو خه لکیدا به بی پیگه پی دان ویستی خوای گه وره، ئه وا هه رکه سیځ ئه م بیروباوه ره ی هه بیت له په ری و جگه له مان له دروست کراوه کان ئه وا کافره به هوی ئه م بیروباوه ره وه، چونکه خوای گه وره خاوه نی هه موو شتی که و ده سه لاتداره به سهر هه موو شتی کدا و هه ر ئه و سوود پی گه یه نه رو زیان پی گه یه نه ره، و هیچ شتی ک به بی ویست و تواناو پیگه پیدان و برپاری پیشوی ئه و نابیت، هه روه کو خوای گه وره فه رمان به پیغه مبه ر (ﷺ) ده کات که ئه م بنچینه گه وره یه به خه لکی رابگه یه نیت ده فه رمیت: ﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا

شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَأَسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿﴾ [الأعراف: ۱۸۸].

واته: ئەى محمد (ﷺ) به خه لکى بلی: من توانای سود و زیان گه یاندنم نی یه
بۆ نه فسى خۆم مه گهر خوا ویستی لی بیت، وه ئە گهر من زانیاری غه بیم بزانیایه
ئەوا ئیشی چاکه و خیرم زۆر ده کردو هیچ کاتیک توشی خراپه نه ده بووم، به لام من
توانای ئەم شتانه م نی یه ته نها من ترسینه رو مژده دهرم بۆ که سانیک که
باوه پهبینن.

باشه ئە گهر گه وره ی هه موو دروست کراوه کان و باشتترینیان محمد (ﷺ)
مولکی سود و زیانی نه بیت بۆ نه فسى خۆی مه گهر به ویستی خوا نه بیت ئەى ئیتر
چۆن جگه له وه دروست کراوه کان توانای سود و زیان پی گه یاندنیا ن هه یه؟، وه
ئایه تی تر له م مانایه وه زۆرن.

به لام پرسیار کردن له هه والده رانی غه یب و فالچی و جادو گهر و
ئه ستیره ناسان و هاوشیوه ی ئەمانه که ده لای هه وال له غه یبه وه وهرده گریت ئەمه
ئیشیکی خراپه و دروست نی یه، وه باوه پکردن پییان سه خت ترو خراپتره به لکو
لقیکی کوفره چونکه پیغه مبه ر (ﷺ) ده فه رمیت:

((مَنْ أَتَى عَرَّافًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةُ أَرْبَعِينَ يَوْمًا))^(۹).

واته: هه ركه سيك بجيته لای فالچییهك و پرسیارى لی بکات ئهوا چل پوژ نوژی لی وه رناگیریت.

وفي صحيحه أيضاً عن معاوية بن الحكم السلمي (رضي الله عنه) : ((أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ)) نَهَى عَنْ إِيَابِ الْكُفَّانِ وَسُؤَالِهِمْ^(۱۰).

واته: پیغه مبهه (ﷺ) قه دهغه ی چونه لای فالچی و پرسیار کردنی کردوه لیان.

وأخرج أهل السنن عن النبي (ﷺ) أنه قال: ((مَنْ أَتَى كَاهِنًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ ﷺ))^(۱۱).

واته: هه ركه سيك بجيته لای فالچییهك و باوه پری پی بکات له و قسانه ی که ده یکات ئهوا به تأکیدى کوفری کردوه به و قورئانه ی که دابه زیوه بو سه ر محمد (ﷺ).

وه فه رموده ی تر له مانه زۆرن.

^(۹) صحیح مسلم رقم : (۲۲۳۰) .

^(۱۰) صحیح مسلم رقم : (۴۱۳۳) .

^(۱۱) صحیح سنن الترمذی رقم : (۱۳۵) و صحیح سنن ابن ماجه رقم : (۶۳۹) .

بۆیه پۆیسته له سه‌ر موسلمانان ئاگادارین له پرسیارکردن له فالچی و هه‌وال
 ده‌رانی غه‌یب و هه‌موو جادوگه‌رانی سه‌رقال به هه‌وال دان له شتی نادیارو
 سه‌رلێشیواندنی خه‌لکی ئیتر به‌ناوی چاره‌سه‌ر و جگه له‌مه‌وه بی‌ت، به‌هۆی ئه‌و
 قه‌ده‌غه کردنانه‌ی پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) له‌م شته‌و ئاگادارکردنه‌وه‌ی لێ .

هه‌روه‌ها ئه‌و شتانه‌یش ده‌گرێته‌وه که هه‌ندێ له خه‌لکی به‌ناوی
 چاره‌سه‌رکردنه‌وه بانگه‌شه‌ی چه‌ند شتیکی غه‌یب و نادیار ده‌که‌ن کاتی‌ک بۆنی
 جه‌مه‌دانی و له‌چک و چه‌فی‌یه‌ی نه‌خۆشه‌که ده‌که‌ن یاخود هاوشیوه‌ی ئه‌مانه‌،
 پاشان ده‌لێت: ئه‌م نه‌خۆشه ئه‌و ئیشه‌ی کردووه‌و ئه‌م کاره‌ی کردووه له شتی
 نادیار که له‌بۆن کردنی جه‌مه‌دانی نه‌خۆشه‌که‌و هاوشیوه‌ی هه‌یج به‌لگه‌ی تیدا نی‌یه
 له‌سه‌ر ئه‌و شته‌، به‌لکو مه‌به‌ست له‌مه ته‌نها هه‌لخه‌له‌تاندن و سه‌رلێشیواندنی
 خه‌لکی نه‌زانه هه‌تا بڵێن چاره‌سه‌ره‌که ده‌زانێت و جوهره‌کانی نه‌خۆشی و
 هوکاره‌کانی ده‌زانێت، وه له‌وانه‌یه هه‌ندێ ده‌رمانیان بدات و پێک بکه‌وێت له‌گه‌ڵ
 شیفاکه‌یدا به‌قه‌ده‌ری خوا ئه‌وانیش وا گوومان ده‌به‌ن که شیفاکه به‌هۆی
 ده‌رمانه‌که‌ی ئه‌وه‌وه بووه، وه له‌وانه‌یه نه‌خۆشی‌یه‌که به‌هۆی هه‌ندێ له‌ په‌ری و
 شه‌یتانه‌کانه‌وه بی‌ت که‌وا خزمه‌تی ئه‌و فالچی‌یه ده‌که‌ن و هه‌ندێ شتی نادیار پێ
 ده‌لێن که ئه‌مان بینویانه ئه‌ویش پشت به‌م شته ده‌به‌ستێت و په‌ری و
 شه‌یتانه‌کان پازی ده‌کات به‌وه‌ی که گونجاو بی‌ت بۆیان له‌ په‌رستن، ئه‌وانیش واز
 له‌وه نه‌خۆشه‌ دین و واز له‌و ئازارانه دین که پێشتر داویانه و توشی ئه‌و

نه خوښه بیان کردووه، که ئه مه‌یش شتیکی زانراوه له پهری و شه‌یتانه کان و نه‌وانه‌ی که بۆ ئه‌م ئیشانه به‌کاریان دینن.

بۆیه پێویسته له‌سه‌ر موسلمانان ئاگاداری ئه‌م شته‌ ببن و ئامۆژگاری یه‌کتر بکه‌ن به‌وازهی‌نان لای و پشت به‌ستن به‌ خوای گه‌وره و ته‌وه‌کول کردنه‌ سه‌ری له‌ هه‌موو ئیش و کاریکدا، وه‌ دروسته‌ مرقف دوعای شه‌رعی و ده‌رمانی حه‌لال و چاره‌سه‌ری لای پزیشک به‌کاربه‌ی‌نین که پزیشکه‌کان پشکنین به‌کارده‌هی‌نین له‌سه‌ر نه‌خوښه‌که و داکوکی کردن له‌ نه‌خوښی‌یه‌که‌ی و هوکاره‌ هه‌ست پی‌کراوه‌کان و ماقوله‌کان، وه‌ به‌صحیحی له‌ پێغه‌مبه‌ره‌وه هاتووه (ﷺ) که فه‌رمویه‌تی:

((ما أَنْزَلَ اللَّهُ دَاءً إِلَّا أَنْزَلَ لَهُ شِفَاءً عَلِمَهُ مَنْ عَلِمَهُ، وَجَهِلَهُ مَنْ جَهِلَهُ))^(۱۲).

واته: خوای گه‌وره هه‌یچ نه‌خوښی‌یه‌کی دانه‌به‌زاندووه ئیلا چاره‌سه‌ر و شیفایشی بۆ دابه‌زاندووه ئه‌وه‌ی بیزانی‌ت ده‌یزانی‌ت و ئه‌وه‌یشی نه‌یزانی‌ت نایزانی‌ت. وه‌ ده‌فه‌رمی‌ت:

((لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ فَإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءِ بَرِيءٌ بِإِذْنِ اللَّهِ))^(۱۳).

(۱۲) سلسلة الأحاديث الصحيحة رقم: (٤٥١).

(۱۳) صحيح الجامع الصغير رقم: (٥١٦٤).

واته: هه موو نه خووشی یه ک چاره سه ری هه یه، ئه گهر چاره سه ره که توشی نه خووشی یه که ببیت ئه وا به پریگه پی دانی خوای گه وره چاک ده بیته وه.

وه ده فه رمیّت: ((عِبَادَ اللَّهِ تَدَاوُوا وَلَا تَدَاوُوا بِحَرَامٍ))^(۱۴).

واته: ئه ی به نده کانی خوا چاره سه ری خۆتان بکه ن به لām به حه رام نا.

وه فه رمووده له م مانایانه وه زۆره داواکارین له خوای گه وره که حالّی هه موو موسلمانان چاک بکات و شیقای دلّ و لاشه یان بدات له هه موو خراپه یه ک، وه کۆیان بکاته وه له سه ره هیدایه ت، وه په نای ئیمه و ئه وانیش بدات له فیتنه گومراکه ره کان، وه له گوێرایه لّی شه یتان و خوشه ویستانی، به پاستی هه ره خوای گه وره تواناو ده سه لاتّی به سه ره هه موو شتیکدا هه یه.

ولا حول ولا قوة إلا بالله العلي العظيم، وصلى الله وسلم وبارك على عبده ورسوله نبينا محمد وآله وصحبه.

(۱۴) سلسله الأحادیث الصحيحة رقم: (۱۶۳۳).

بسم الله الرحمن الرحيم

نامه ی سی یه م

له (عبدالعزيز بن عبدالله بن باز) هوه بۆ برای به ریز (.....) خوی
گه وره سه رکه وتوت بکات بۆ هه موو چاکه یه ک ئامین.

السلام علیکم ورحمة الله و برکاته.

له پاشاندا:

نامه به یزه که تان به ده ستم گه یشت خوی گه وره بتان گه یه نیت به هیدایه تی
خوی، وه ئه وه ی له خو گرتبوو که له وولاته که تاندا خه لکانیک هه ن که په یوه ستن
به چه ند ویرد و یادیکه وه که خوی گه وره هیچ به لگه ی له سه ر نه ناردو ته خواره وه،
وه هه ندیکیان داهینراون و هه ندیکی تریشیان هاوبه ش بریاردانن، ئه م شتانه ییش
ده ده نه پال پیشه وای موسلمانان (علي بن أبي طالب عليه السلام) و جگه له و، وه ئه و
ویرد وزیرانه ده خوینن له دانیشتنی زیکردا، یاخود له مزگه وتدا له پاش نویژی
ئێواران به قسه ی خویان نزیکیان ده کاته وه له خوی گه وره که ده لئین: بۆ خاتری
خوا پیاوانی خوا یارمه تیمان بدن به پشتیوانی خوا، وه ببن به پال پشتمان، وه
ده لئین ئه ی قوتبه کان ئه ی دامه زراوان ئه ی گه وره کان وه لاممان بدنه وه ئه ی
خاوه ن یارمه تی یه کان له ئیمه دا، وه تکا بکه ن له بهر خوا ئه وه بهنده که تانه
پاوه ستاوه له بهر ده رگا که تاندا ماوه ته وه، وه له که مته رخه می یه کان ده ترسیت،

فريامان كه وه ئه ي پيغه مبهري خوا (ﷺ) جگه له تو كه سي ترمان نى يه بچين بو لاي، وه له ئيوه داواكاريه كانمان دهست ده كه وييت، وه ئيوه باشتري خه لكى خوان بو خاترى همزه ي (ﷺ) گه وره ي شه هيدده كان، وه ئه وان ه ي له ئيوه كه بو ئيمه يارمه تين فريامان كه وه ئه ي پيغه مبهري خوا (ﷺ)، وه كه ده لئيت: خوايه سه لاوات بده له سهر ئه و كه سه ي كه كردوته به هو ي له ت كردنى نه ينى يه گه وره كانت و ده رچوونى پووناكى يه سوزاويه كانت كه بووه به جيگير له جياتى گه وره ي په روه ردگار يتي و جينيشيني نه ينى يه خو يى يه كانت.

كه ويستوتانه له م قسانه ئه وه ي داهيتراره وه ئه وه ي هاوبه ش برياردانه بو تانى ليك جيا بكه مه وه و پروونى بكه مه وه، وه ئايا پيشه وايه ك بپار يته وه به م پارانانه وه دروسته نو يژى له دواوه بكر يت يان نا؟ كه هه موو ئه م شتانه زانرا ئه مه وه لامه كه يه تى:

الحمد لله وحده و الصلاة و السلام على من لا نبى بعده وعلى آله وصحبه ومن اهتدى بهداه الى يوم الدين، له پاشاندا:

بزانه خوا ي گه وره سه ركه وتووت بكات به پاستى خوا ي گه وره دروست كراوه كانى دروست كردووه و پيغه مبه ره كانى ناردووه (عليهم الصلاة والسلام) به ته نها بو ئه وه ي خوا ي گه وره بپه رستن وه هاوبه شى بو بپيارنه دهن، وه جگه له خوا ي گه وره كه سي تر نه په رستن هه روه كو خوا ي گه وره ده فه رمييت:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاریات: ۵۶] .

واته: من پەری و ئاده میزادام دروست نه کردوو ته نه بۆئه وه نه بیّت که به تاک و ته نه من بیه رستن و هاوبه شم بۆ بریار نه دهن .

په رستنیش بریتی یه له گوپرایه لی کردنی خوا و پیغه مبه ره که ی (ﷺ) به جی به جی کردنی ئه وه ی که خواو پیغه مبه ره که ی (ﷺ) فه رمانیان پی کردوو، وه وازه یان له وه ی که خواو پیغه مبه ره که ی (ﷺ) قه ده غه یان کردوو له گه ل باوه ره یان به خواو پیغه مبه ره که ی (ﷺ) وه نیه ت پاکی بۆ خوا ی گه وره له کرده وه کاندای له گه ل ئه وپه ری خۆشه وستی بۆ خوا ی گه وره و ته واویتی مل که چی به ته نه بۆ ئه وه وه کو خوا ی گه وره ده فه رمیّت: وه ده فه رمیّت: ﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ﴾ [الإسراء: ۲۳] .

واته: په روه ردگارت بریاری داوه که هیچ که سیّک نه په رستن ته نه بۆ ئه وه نه بیّت.

هه ره وه کو خوا ی گه وره ده فه رمیّت: ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ [الفاتحه: ۲-۵] .

واته: حه مد و سوپاس بۆ خوا ی په روه دگاری هه موو جیهان، که خوا یه کی به سوژ و په حم و به زه یی یه، خاوه نی پوژی سزایه، به تاک و ته نه هه رتۆ ده په رستین وجگه له تۆ که سی تر ناپه رستین، وه به تاک و ته نه پشت به تۆ ده به ستین و پشت به جگه له تۆ نابه ستین.

له م ئایه تانه دا خوای گه وره پوونی کرده وه که هه ر خوی به ته نها شایه نی
ئه وه یه که بپه رستریّت و پشستی پی ببه ستریّت، هه روه کو ده فهرمیّت:

﴿فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾ [الزمر: ۲-۳].

واته: به دلسۆزی و نیه ت پاک یه وه له دین دا خوای گه وره بپه رستن به ته نها،
ئایا دینی پاک و یه کخوایه رستی دوور له هاویه ش بریاردان بۆ خوای گه وره نی یه ؟

وه ده فهرمیّت: ﴿فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ [غافر: ۱۴].

واته: ئه ی موسلمانان ئیوه خوا بپه رستن و بپارێنه وه له خوا به دلسۆزی یه وه
له په رستندا با کافرانی ش پێیان ناخۆش بیّت. وه ده فهرمیّت:

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ [الحج: ۱۸].

واته: مزگه وت و شوینی کړنوش بردن مولکی خوایه، بۆیه له گه ل خوای
گه وره دا هیچ که سیکی تر مه په رستن.

وه ئایه تی تر له م مانایانه زۆرن وه هه موویان به لگه ن له سه ر پێویستی تی
به تاك زانینی خوای گه وره له په رستندا، وه زانراویشه که پارانه وه به هه موو
جوړه کانی یه وه په رستنه، بۆیه دروست نی یه بۆ هیچ که سیك له خه لکی بپارێنه وه
ته نها له خوای گه وره نه بیّت، وه پشت نه به ستن و داوای فریا که وتن نه که ن ته نها
له خوای گه وره نه بیّت، وه کو ئیش کردنیك به م ئایه ته پیرۆزانه و ئه وه ی

له ماناكانياندا هاتوو هه مه جگه له شته ئاسایی و هوکاره هه ست پئی کراوه کان که مروفتیکی زیندوی ئاماده توانای به سه ریدا هه بیّت، هه مه په رستن نی یه به لکو دروسته به ده قی ئایهت و فهرموده و یه کدهنگی زانایان که مروفت پشت ببه ستیّت به مروفتیکی زیندوی به ده سه لآت له ئیش و کاره ساده و ئاسایی یه کاندای که وای توانای به سه ریدا هه بیّت، وه کو ئه وهی که پشتی پی ببه ستیّت یاخود داوای فریا که وتنی لی بکات، له لادانی خراپه ی منداله که ی یاخود خزمهت کاره که ی یاخود سه که که ی و هاوشیوهی ئه مانه، وه وه کو ئه وهی که مروفت پشت ببه ستیّت به مروفتیکی زیندوی ئاماده ی به ده سه لآت، یاخود نا ئاماده به هو ی هوکاره هه ستی- یه کان وه کو نامه نوسین و ریکه وتن و هاوشیوهی ئه مانه له دروست کردنی خانوه که ی یاخود چاک کردنی ئوتۆمبیله که ی و هاوشیوهی ئه مانه، وه له م باره یه وه خوای گه وره له چیرۆکی موسی ده فهرمیّت:

﴿فَاسْتَعَاذَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ﴾ [القصص: ۱۵].

واته: ئه وهی له کۆمه ل و عه شیره ته که ی موسی (ﷺ) بوو داوای فریا که وتنی لی کرد به سه ر دوژمنه که یدا .

هه روه ها له هاوشیوهی ئه مه داوای فریا که وتنی مروفت له هاوه له کانی بو جیهاد کردن و جهنگ و هاوشیوهی ئه مانه، به لām داوای فریا که وتن له مردوه کان و په ری و فریشته و دارو به رد ئه مانه هاوبه ش بریاردانی گه وره یه و هاوشیوهی

کرده وهی هاوبه ش بریار دهره سهره تاکانه له گهلّ خوایه کانیاں وه کو (العزی واللات) وجگه له مانه، ههروه ها داوی فریا که وتن و داوی یارمه تی کردن له وه که سانه ی کهوا ده زانریت که وه لی و پیاو باشن له ناو زیندوه کاندایه لām له شتیکدا که جگه له خوی گه وره که سی تر تواناو ده سه لاتی تییدا نی یه وه ک چاک کردنه وهی نه خۆش و هیدایهت دانی دلّ و چونه به ههشت و رزگار بوون له دۆزه خ و هاوشیوهی ئه مانه، وه ئایه ته کانی پیشتر و ئه وهی له مانایاندا بیت له ئایهت و فه رموده کانی تر هه موو به لگه ن له سه ر پیوستیتی ئاراسته کردنی دلّه کان بۆ لای خوی گه وره له هه موو ئیش و کاریکدا و خوی گه وره به تاک و ته نها و دلسۆزی یه وه بپه رستریّت، چونکه به نده کان بۆ ئه م شته دروست کراون و به مه یش فه رمانیاں پی کراوه هه روه کو چۆن له ئایه ته کانی پیشودا باس کرا، هه روه ها له م ئایه ته دا که خوی گه وره ده فه رمیّت: ﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ [النساء: ۳۶] .

واته: به تاک و ته نها خوی گه وره بپه رستن و هیچ هاوبه شی بۆ بریار مه دهن.

وه ده فه رمیّت:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ [البينة: ۵] .

واته: فه رمانیاں پی نه کرابوو ته نها به وه نه بیّت که به تاک و ته نها خوی گه وره

بپه رستن به نیهت پاک ی و دلسۆزی وه هاوبه شی بۆ بریار نه دهن .

وه فه رموده ی پیغه مبه ر (ﷺ) له معاذوه (رضی الله عنه) که ده فه رمیت: ((حَقُّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا))^(۱).

واته: مافی خوای گه وره به سهر به نده کانی یه وه ئه وه یه که به تاک و ته نها بیپه رستن و هاوبه شی بۆ برپار نه دن .

وه له فه رموده ی (ابن مسعود) دا (رضی الله عنه) پیغه مبه ر (ﷺ) فه رمویه تی: ((مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو اللَّهَ نِدَاءً دَخَلَ النَّارَ))^(۲).

واته: هه رکه سیك بمیّت و له ژیانیدا هاوشیوه و هاوبه شی بۆ خوای گه وره دانا بیّت و له گه لّ خوای گه وره دا لی پاری بیته وه ئه و ده چیته ناو ئاگری دۆزه خه وه .

وه له فه رموده ی (ابن عباس) (خوایان لی رازی بیّت) له (هه ردوو سه حیچی بوخاری و موسلم) دا کاتیك پیغه مبه ر (ﷺ) معاذ (رضی الله عنه) ده نی ریّت بۆ یه مه ن پی ی ده فه رمیت: ((إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا مِنْ أَهْلِ كِتَابٍ فَلْيُكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ))^(۳).

وفي لفظ: ((فَادْعُهُمْ إِلَى أَنْ يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ)).

(۱) صحیح البخاری رقم: (۲۸۵۶) و صحیح مسلم رقم: (۳۰) .

(۲) صحیح البخاری رقم: (۴۴۹۷) .

(۳) صحیح البخاری رقم: (۱۴۹۶) و صحیح مسلم رقم: (۱۹) .

وفي رواية للبخاري: ((فَادْعُهُمْ إِلَى أَنْ يَوَحِّدُوا اللَّهَ))^(٤).

واته: ئه ی (مُعَاذ) تَوَدَّه چیتته ناوگه لیک که خاوه نی په رتوکی ئاسمانین (گاوردن) با یه که م شت که تَوَبَّانگه وازیان ده که یت بَوَ لای شایه تی دانی (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) بیټ.

له وته یه کی تردا: بانگه وازیان بکه تا شایه تی دهن به (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، محمد رسول الله) .

وه له پړوايه تی بوخاریدا: بانگه وازیان بکه تابه تاک و ته نها یه کخوا په رستی ده که ن .

وفي صحيح مسلم عن طارق بن أشيم الأشجعي (رضي الله عنه) أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) قَالَ: ((مَنْ وَحَدَّ اللَّهُ وَكَفَرَ بما يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ حُرِمَ مَالُهُ وَدَمُهُ وَحِسَابُهُ عَلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ))^(٥).

واته: هه رکه سیګ به تاک و ته نها خوای گه وره په رستیټ و کوفر بکات به و په رستراوانه ی که جگه له خوای گه وره ده په رستریڼ ئه و مال و خوینی پاریزراو ده بیټ و حسابی له لای خوای گه وره یه .

وه فه رموده ی تری له م بابه ته زوره .

(٤) صحيح البخاري رقم : (٧٣٧٢) .

(٥) صحيح مسلم رقم : (٢٣) .

وه ئه م یه کخوایه رستی یه بنچینه ی ئایینی ئیسلامه، وه بناغه ی نه ته وه ی ئیسلام ئه م یه کخوایه رستی یه بووه، وه سه ری ئایینی ئیسلامه، وه گرنه گرتین فه رزه کانه، وه حیکمه ت بووه له دروست کردنی په ری و مروّف، وه حیکمه ت بووه له ناردنی پیغه مبه ران به تیّکرا (عليهم الصلاة والسلام) هه روه کو چۆن له پیشتردا نه و ئایه تانه ی که به لگه بوون له سه ر ئه م شته باسکران، وه له وانه خوای گه وره ده فه رمیّت: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاریات: ۵۶].

واته: من په ری و مروّفم دروست نه کردووه ته نها بۆ ئه وه نه بیّت که به تاک و ته نها من بپه رستن وهاوبه شم بۆ بریار نه دهن.

هه روه ها به لگه ی تر له سه ر ئه م شته خوای گه وره ده فه رمیّت: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ [النحل: ۳۶].

واته: به تاکی دی ئیمه بۆ هه ر کۆمه لێک له خه لکی پیغه مبه ری کمان ناردووه تا به خه لکی بلّین به تاک و ته نها خوای گه وره بپه رستن و خۆتان دوربخه نه وه له تاغوت.

هه روه ها ده فه رمیّت: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾ [الأنبياء: ۲۵].

واته: له پيش تودا ئه ی محمد (ﷺ) هيج پيغه مبه ريکمان نه ناردووه الا
سروشمان بو ناردووه که هيج په رستراويکي تری حق نی یه که شایانی په رستن
بيټ ته نها من نه بيټ دهی که واته ئیوه ته نها من بپه رستن.

وه خوای گه وره ده رباره ی (نوح و هود و صالح و شعيب) (عليهم الصلاة
والسلام) ده فهرميټ: که ئه وان به نه ته وه کانی خوایان فهرمووه:

﴿اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾ [الأعراف: ٥٩].

واته: ئه ی خه لکی ئیوه به تاك و ته نها خوای گه وره بپه رستن چونکه جگه
له و هيج په رستراويکي تری حه قتان نی یه که شایانی په رستن بيټ.

ئه مه بانگه وازی پيغه مبه ره کان بووه به گشتی (عليهم الصلاة والسلام)
هه روهك چوڼ ئه و دوو ئايه ته ی پيشووتر به لگه بوون له سه ری، وه دوژمنانی
پيغه مبه ران (عليهم الصلاة والسلام) دانيان به وه دا ناوه که پيغه مبه ران (عليهم
الصلاة و السلام) فهرمانيان پييان کردووه به به تاك زانینی خوای گه وره له
په رستندا و کردنه وه و فري دانی هه موو خوايه په رستراوه کانی تری جگه له خوای
گه وره، هه روه كو خوای گه وره له چيروکی (عاد) دا ده فهرميټ: که ئه وان به
(هود) يان ووتوه (ﷺ):

﴿أَجْتَنَّا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا﴾ [الأعراف: ٧٠].

واته: ئه ی هود (ﷺ) تۆ بۆ ئه وه هاتوویت بۆ لای ئیمه تا به تاك و ته نها
خوای گه و ره بپه رستین و واز بی نین له و خوائانه ی که باوک و با پیرانمان ده یانیان
په رست.

وه خوای گه و ره ده رباره ی قوره یش ده فه رمیت: کاتی که پیغه مبه رمان
محمد (ﷺ) بانگیانی کرد بۆ به تاك پراگرتنی خوای گه و ره له په رستندا و واز هی نان
له وپه رستراوانه ی تر که ده یان په رستن له جگه له خوای گه و ره له فره شته کان و
پیاوچاکان و به ته کان و دارو به رده کان و جگه له مانه ئه وان ووتیان: ﴿أَجْعَلِ الْاِلَهَةَ
إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ﴾ [ص: ٥].

واته: ئایا محمد (ﷺ) ئه وه موو خوائانه ی کردووه به یه ک خواو داوای
په رستنی ته نها خوائه ک له ئیمه ده کات به پراستی ئه مه شتیکی زۆر سه یرو
سه رسو په ی نه ره.

وه خوای گه و ره له سوره تی (الصافات) دا ده رباره یان ده فه رمیت: ﴿إِنَّمَا
كُنَّا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَارْكُو آهْتَنَا لِشَاعِرٍ مَجْنُونٍ﴾ [الصافات:
٣٥-٣٦].

واته: بێ باوه ران کاتی که پییان بو ترایه بلین لا إله إلا الله ئه وان خویان به گه و ره
ده زانی له ووتنی ئه م ووشه یه دا و نه یان ده ووت، وه ده یان ووت ئایا ئیمه واز له
خوائه کانمان به ی نین له به ر قسه ی هۆ نه ریکی شی ت.

وه ئایه تی تر له م مانایه زۆره، وه ئه وه ی که باسمان کرد له ئایه ت و
 فهرمووده بۆت پوون بوه وه - خوای گه وه یارمه تی من و تویش بدات بۆت یگه یشتن
 له دینه که ی و زانیاری له مافی پهروه دگاری هه موو جیهاندا - که ئه م پارانانه وه و
 جوړه کانی داوای فریا که وتن که له پرسیاره که تدا پوونت کرد بۆ وه هه موویان له
 جوړه کانی هاوبه ش برپاردانی گه وره ن، چونکه په رستنه بۆ جگه له خوای گه وره
 وه داوا کردنه بۆ ئیشانی که که جگه له خوای گه وره که سی تر توانا و ده سه لاتی
 به سه ردا نی یه له مردووان و ئاماده نه بووان که ئه میش له هاوبه ش برپاردانه کانی
 سه ره تا کان ناشیرین تره، چونکه هاوبه ش برپاردانه رانی سه ره تا ته نها له کاتی
 خو شیدا هاوبه شیان بۆ خوای گه وره داده نا به لام له کاتی ته نگانه و سه ختی دا
 ئه وا به دلسۆزی یه وه په رستنی خوای گه وره یان ده کرد، چونکه ده یان زانی که
 خوای گه وره هه ر ئه وه ده سه لات و توانای هه یه به سه ر رزگار کردنیان له سه ختی و
 ناخۆشی و جگه له و که سی تر توانا و ده سه لاتی نی یه، هه ر وه کو چۆن خوای
 گه وره له قورئاندا ده رباره ی ئه و هاوبه ش برپاردانه ده فه رمی ت:

﴿فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾ [العنكبوت: ٦٥].

واته: هاوبه ش برپاردانه ران کاتی که سواری که شتی یه کانیان ده بوون له ناو
 ده ریادا و شه پۆلی ئاوه که نزیک بوو بیان خنکینی ت ئه و کاته به و په ڕی دلسۆزی یه وه
 ته نها له خوا ده پارانه وه که رزگاریان بکات و پشتیان ده کرد له خواکانی خۆیان،

به لّام کاتیک که خوی گه وره رزگاریان ده کات و ده یان گه یه نیت به ووشکانی ئه و ده ست ده که نه وه به هاوبه ش برپاردان بۆ خوی گه وره .

وه له ئایه تیکی تر دا خوی گه وره گفتوگویان له گه لدا ده کات و ده فه رمیت :
﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَهُهُ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا﴾ [الإسراء: ٦٧] .

واته : کاتیک که تووشی سه ختی و ته نگانه بوون له ناو ده ریادا ئه و خویانه ی که پیشتر ده تان په رستن هه موویان وون بوون و که سیان فریاتان نه که وتن ته نها خوی گه وره نه بیت، بۆیه داواتان له خوی گه وره کرد که رزگارتان بکات به لّام کاتیک رزگاری کردن و گه یانتانی به ووشکانی ئیوه پشتتان کرد له خوی گه وره و رووتان کرده وه خویه کانی خۆتان، وه مرۆف زۆر کافرو به ره لستی که ری به خششه کانی خوی گه وره یه .

وه ئه گه ر یه کیک له و هاوبه ش برپارده ره دوا یینانه بلّیت: ئیمه مه به ستمان ئه وه نی یه که ئه و که سانه خۆیان سودمان پی ده گه یه نن و چاره سه ری نه خۆشه کا نمان ده که ن، یا خود خۆیان سودمان پی ده گه یه نن، به لکو ته نها مه به ستمان ئه وه یه که له لای خوی گه وره تکامان بۆ بکه ن؟

وه لّام ئه وه یه که پی ی بووتریت:

ئەمە مەبەست و ویستی کافرەکانی سەرەتا بوو، وەمەبەستیان ئێوە نەبوو، که خواپەکانیان خودی خۆیان دروست کەرو رۆزی دەرو سودبەخش و زیانبەخشن، خوای گەورە ئەم قەسە بە تال دەکاتەو بەو ئایەتانە ی کە لە قورئاندا باسی کردوو، دەربارەیان، وە ئەوانیش مەبەستیان تەکا کردنیان و خاتریان و نزیک کردنەو، یان بوو، لە خوای گەورە هەر وەک چۆن خوای گەورە لە سورەتی (یونس) دەفەرمیت: ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ﴾ [یونس: ١٨].

واتە: هاو بەش بپارێدەرانی کە سانی ک دەپەرستن لە جگە لە خوای گەورە کە نە زیانیان پێ دەگەیهێنن نە سوود، وە دەڵێن: ئەمانە لە لای خوای گەورە تەکامان بۆ دەکەن، خوای گەورەیش وەلامی ئەم قەسە یان دەداتەو، کە دەفەرمیت: ﴿قُلْ أَتَنْبِئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ [یونس: ١٨].

واتە: ئەو محمد (ﷺ) پێیان بلێ ئایا ئێوە هەوال بە خوای گەورە دەدەن بە شتێک کە نەهێنێ بە لە ئاسمانەکان و زەویدا کە خوای گەورە نایزانیت و ئێوە دەیزانن؟! پاك و بی گەردی بۆ خوای گەورە لەو هاو بەش بپارێدەرانی کە بۆی بپارێدەدەن.

خوای گەورە پوونی کردووە کە نازانیت نە لە ئاسمانەکان و نە لە زەوی تەکا کەرێک هەبێت و لە لای تەکابکات بەو شتێوە یە کە هاو بەش بپارێدەرانی

مه به سستیانه، وه هر شتیکیش که خوی گه وره بوونی نه زانیت ئه و هیچ بونیکی نییه، چونکه خوی گه وره هیچ شتیکی لی ناشارد ریته وه.

خوی گه وره له سوره تی (الزمر) دا ده فره میت: ﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾ [الزمر: ۱-۳].

واته: قورئان ئه و په رتوکه یه که دابه زینراوه له لایه ن خوییه کی بالاده سستی کار به جی ئیمه ئه و قورئانه مان بو تو دابه زاندوه، به حق ئه ی محمد (ﷺ) ده ی که واته تویش خوی گه وره بپه رسته به وپه ری دلسوزی و نیه ت پاکی یه وه، ئایا ئایینی دلسوزی و نیه ت پاکی بو خوی گه وره نی یه به تاك و ته نها.

خوی گه وره پوونی کرده وه که په رستن به تاك و ته نها بو ئه وه، وه پیویسته له سه ر به نده کانی به دلسوزی یه وه بو ئه وی جی به جی بکن، چونکه فه رمان کردنی خوی گه وره به پیغه مبه ر (ﷺ) که به دلسوزی په رستنی خوی گه وره بکات فه رمان کردنه به هه موو خه لکی.

وه مانای دین له م ئایه ته دا په رستنه، وه په رستنیش بریتی یه له گوپرایه لی کردنی خوی گه وره و گوپرایه لی کردنی پیغه مبه ر که ی (ﷺ) وه کو پیشتر باسکرا که پارانه وه و داوی فریا که وتن و ترسان و به هیوا بوون و سه ربپین و په یمان

به ستن ده گریته وه، ههروه کو چۆن نوێژ و پۆژوو جگه له مانه ده گریته وه له و
شتانه ی که خوی گه وه و پیغه مبه ره که ی (ﷺ) فه رمانیان پی ی کردو وه .

له پاش ئه مه خوی گه وه ده فه رمیّت:

﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى﴾ [الزمر: ۳].

واته: ئه وانه ی که جگه له خوی گه وه پشتیوان و یارمه تی ده ریان بۆ
خۆیان بریار داوه ئه گه ر لێیان بپرسیت بۆچی ئه وانه ده په رستن؟ ئه وان له وه لām
دا ده لێن: نایان په رستین ته نها بۆ ئه وه نه بیّت له خوی گه وه رمان نزیک بکه نه وه .

خوی گه وه ریش به م ووته یه ی وه لāmیان ده داته وه که ده فه رمیّت: ﴿إِنَّ اللَّهَ
يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِيمَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾ [الزمر: ۳].

واته: به پاستی خوی گه وه خۆی بریار ده دات له نیوانیاندا (یه کخوایه رستان
و هاوبه ش بریار ده ران) له وشتانه ی که جیاوازن له سه ری له په رستنی خوی
گه وه ردا، به پاستی خوی گه وه پینمای که سانیک ناکات که درۆزن و زۆر کافرن .

خوی گه وه له م ئایه ته پیروژه دا پوونی کرده وه که کافران خوایه کانیان نه
ده په رست له جگه له خوی گه وه ته نها بۆ ئه وه نه بیّت که له خوی گه وه ریان
نزیک بکه نه وه، که ئه میش مه به سستی کافره کان بووه له کۆن و تازه دا، وه خوی
گه وه ئه م شته ی به تال کرده وه که ده فه رمیّت:

﴿إِنَّ اللَّهَ يَخْتَصُمُ بَيْنَهُمْ فِيمَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾

[الزمر: ۳].

خوای گه وره دروکه یانی ئاشکرا کرد که به قسه ی خو یان ده یان ووت
خوایه کان یان له خوای گه وره یان نزیک ده کاته وه، وه به کافریانی دانا به وه ی که
په رستنیان بو یان جی به جی کرد بوو، به م شته ئه وه ی که مترین جیا کردنه وه ی
هه بیّت ده زانیّت که کافره کانی سه ره تا کوفره که یان به هوی ئه وه وه بووه که
پیغه مبه ران و پیاوچاکان و دارو به رد و جگه له مانه یان له دروست کراوه کان
کرد بوو به تکاکار له نیوان خو یان و خوای گه وره دا، وه باوه ریان وابوو که ئه مانه
پیویستی یه کان یان بو جی به جی ده که ن به بی پړیگا پیدان و په زامه ندی خوای
گه وره، هه روه کو چۆن وه زیره کان تکا ده که ن له لای پاشاکان وه خوای گه وره یان
پیواوه به پاشاو سه رکرده کان، وه ووتیان چۆن که سیّک پیویستی یه کی هه بیّت
له لای پاشاو سه رکرده کان ئه واکا ده کات له لایان به که سانی تایبته و
وه زیره کانی، وه ئیمه یش به م شیوه یه خو مان نزیک ده که یه وه له خوای گه وره
به په رستنی پیغه مبه ره کانی و خو شه ویسته کانی که ئه مه یش له پوچه ل ترین
پوچه له کانه، چونکه خوای گه وره هاو شیوه ی نی یه و ناپیوریّت به دروست
کراوه کانی و هیچ که سیّک ناتوانیّت تکا بکات لای ته نها به پړیگا پیدانی خو ی
نه بیّت، وه پړیگا نادات به تکا کردن ته نها به یه کخوایه رستان نه بیّت، وه خوای
گه وره توانا و ده سه لاتی به سه ره موو شتی کدا هه یه و زانایه به هه موو شتی ک، وه

له هه موو كه سێك به به زهیی ت ره و له ههچ كه سێك ناترسیت، چونكه خوای گه وره
 بالادهسته به سهر به نده كانیدا و هه لاس و كه وت ده كات تیایندا چۆنی ویست ل
 بیت، به پیچه وانهی پاشاو سه ركرده كانه وه كه ئه وان توانای ههچ شتێکیان نییه و
 هه موو شتێك نازانن بۆیه پیوستان به كه سانیك ههیه كه یارمه تیان بدن له سهر
 ئه و شتانهی كه دهسته وه ستانن تییدا له وه زیره كان و پیاوه تایبه ته كان و
 سه ربازه كانیان، هه روه كو چۆن پیوستان به راگه یاندنی پیوستانیه كانی ئه و
 كه سانه ههیه كه ئه مان نایزانن وه پیوستان به كه سانیك ههیه كه داوای به زهیی
 و په زامه ندیان بكن له وه زیرو پیاوه تایبه ته كانیان، به لام خوای په روه ردگار
 ده وه له مهنده و پیوستانیه به ههچ له دروست كراوه كانی نییه، وه به به زهیی ت ره
 پییان له دایكی خۆیان، هه ر ئه و دادوهری دادپه روه ره، شته كان له شوینی خۆیان
 داده نییت به گویره ی دانایی و زانست و توانای خۆی، بۆیه دروست نییه به ههچ
 پرویه كه له پوهه كان بیپوریت به دروست كراوه كانی، بۆیه خوای گه وره له
 قورئانه كهیدا پوونی كردۆته وه كه هاوبه ش بپیارده ران دانیان به وه دا ناوه كه
 خوای گه وره دروست كه ره و پۆزی ده ره و هه لسه و پینه ره، و ئه و وه لامی لیقه و ماوان
 و بی چاره كان ده داده وه، و خراپه و ته نگ و چه له مه و ناخۆشیان له سهر
 هه لده گریت، و ده یان ژینییت و ده یان مرینییت و جگه له م كرده وانه له
 كرده وه كانی خوای گه وره، به لكو ته نها كیشه و ناكوکی له نیوان هاوبه ش

برپیارده ران و پیغه مبه ران (عليهم الصلاة والسلام) له سه ر به دلسوزی په رستنۍ
خوای گه وره بووه به تاك و ته نها هه روه كو خواي گه وره دهفه رميټ:

﴿وَلَسْنَا سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾ [الزخرف: ٨٧].

واته: ئه‌گهر پرسیار له هاوبه‌ش بریارده‌ران بکه‌یت که کێ ئێوه‌ی دروست کردووه؟ ئه‌وا له وه‌لامدا به‌چه‌خت له‌سه‌ر کراوی ده‌لێن: (الله).

وَهُدَاهُ رَمِيَّتْ: ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيَخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ [يونس: ٣١].

واته: ئەي محمد (ﷺ) بە ھاوبەش بېياردەران بۆلۈ: كۆي پۇزيتان دەدات لە ئاسمان و لە زەوى؟، وەكۆي مولكى بېيستن و بېيىنى ئۆي بە دەستە؟، وە كۆي لەشتى مردوو زىندوو دەردەكات (لە ھىلكە بالئە دەردەكات و لە مەنى مۆف— دروست دەكات و لە كافر مۇسلمان دروست دەكات)؟ وەكۆي لەشتى زىندوو مردوو دەردەكات (لە بالئە ھىلكە دەردەكات و لە مۆف مەنى دەردەكات و لە مۇسلمان كافر دروست دەكات)؟، وە پىمان بۆلۈ كۆي ھەلسوپىنەرى ئەم بوونە وەرەيە؟ ئەوا لە وەلامدا دەلەين: (اللە)يە، تۆيش پىيان بۆلۈ: كە ھەموو ئەم شتەنە دەزانن ئەي ئىتر بۆ خواي گەورە ناپەرستىن و خوتان ناپاريزن لە ئاگرى دۆزەخ؟.

وه ئایه تی تر له م بارهیه وه زۆره، وه پیشتریش باسی ئه و ئایه تانه کرا که به لگه بوون له سه ره ئه وه ی که کیشه و ناکوکی له نیوان پیغه مبه ران و نه ته وه کان ته نها بریتی بووه له: دلسۆزی و نیه ت پاکی له په رستنی خوای گه و ره به تاک و ته نها، هه ره وه کو ده فه رمیّت: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ [النمل: ۳۶].

واته: به جه خت له سه رکراوی بۆ هه موو کو مه له خه لکێک پیغه مبه ری کمان نار دووه تا بانگه وازی خه لکی بکات که خوای گه و ره به رستن به تاک و ته نها، وه هه یچ هاو به شی بۆ به ریار نه ده ن وه خۆیان دوور بخه نه وه له تاغو ته کان.

وه ئه و ئایه تانه ی تر که مانای ئه م ئایه ته یان تی دایه زۆرن خوای گه و ره له زۆر شوین له قورئانی په یروژدا باسی تکا کردنی کردووه، له سو ره تی (البقرة) ده فه رمیّت:

﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ [البقرة: ۲۵۵].

واته: کێ هه یه که به توانیّت له لای خوای گه و ره تکا بکات ته نها به ریگا پی دانی خوای گه و ره نه بیّت.

وه له سو ره تی (النجم) دا ده فه رمیّت:

﴿وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئاً إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى﴾ [النجم: ٢٦] .

واته: چهنده ها فریشته هه ن له ئاسمانه کان که تکا کانیا ن ههچ سوودی نی یه
ته نها له پاش رپگا پیدانی خوی گه وره نه بیّت بو که سی که ویستی لی بیّت و لی
پازی بیّت.

وه له سوره تی (الانبیاء) دا له وه سفی فریشته کاند ا ده فه رمیّت: ﴿وَلَا يَشْفَعُونَ
إِلَّا لِمَنْ ارْتَضَى وَهُمْ مِنْ خَشِيَّتِهِ مُشْفِقُونَ﴾ [الانبیاء: ٢٨] .

واته: فریشته کان ناتوانن تکا بکه ن بو ههچ که سی که ته نها بو که سی که نه بیّت
که خوی گه وره لی پازی بیّت، وه ئه وان له خوی گه وره ده ترسیّن.

وه خوی گه وره پی ی راگه یاندوین که پازی نی یه به کوفر له بهنده کانی
به لکو پازی یه لییا ن به سوپاس گوزاری، که سوپاس گوزرای خوی گه وره یش
بریتی یه له یه کخوایهستی خوی گه وره و ئیش کردن به گوپرایه لی کردنی، خوی
گه وره له سوره تی (الزمر) دا ده فه رمیّت:

﴿إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ﴾
[الزمر: ٧] .

واته: ئه گه ر ئیوه کوفر بکه ن به خوی گه وره ئه وا به پاستی خوی گه وره
ده وه له مهنده و پیویستی به ئیوه نی یه وخوی سوپاس کراوه به لام پازی نی یه به

کوفر بۆ به نده کانی، به لام نه گهر سوپاس گوزاری خوی گهره بکه ن ئه وایتاتان پازی ده بیئت.

وه ئیمامی بوخاری له صحیحه کهیدا له (أبي هريرة) (رضی الله عنه) گێراویتییه وه که به پیغه مبهری (ﷺ) فهرمووه: کئ به خته وه رترین کهسه به تکا کردنی تۆ له پوژی دواپی دا ئه ویش له وه لامدا فهرمووی:

((مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ)) أَوْ قَالَ: ((مَنْ نَفْسِهِ))^(٦).

واته: هه رکه سیك بلێت لا إله إلا الله به دلسۆزییه وه له دلییه وه یاخود فهرمووی له نه فسییه وه.

وفي الصحيح عن أنس (رضي الله عنه) عن النبي (ﷺ) أنه قال: ((لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ، فَتَعَجَّلَ كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَتَهُ، وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لِأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا))^(٧).

واته: هه موو پیغه مبهریك پارانه وهیه کی وه رگیراوی هه بوه له لای خوی گه وه، وه هه موو پیغه مبه ران (عليهم الصلاة والسلام) په لایان کرد له پارانه وه که یان و له دونیادا له خوا پارانه وه و بۆی جی به جی کردن و وه لامی دانه وه، به لام من پارانه وهی خۆم دواخست و هیشتمه وه بۆ تکا کردن بۆ

(٦) صحيح البخاري رقم : (٩٩) .

(٧) صحيح البخاري رقم : (٦٣٠٤) .

ئوممه ته که م له پۆژی دواپی دا، که إن شاء الله دهستی هه موو که سیڤ ده که ویت که
بمریت له ئوممه تی من و هیچ هاوبه شیکی بۆ خوی گه وره بریار نه دابییت.

وه فه رموده ی تر له م بواره دا زۆره .

وه هه موو ئه و ئایهت و فه رموودانه ی که باسما ن کرد به لگه ن له سه ر ئه وه ی
که په رستن به ته نها مافی خوی گه وره یه و دروست نی یه شتیکی بۆ جگه له
خوی گه وره جی به جی بکریت نه بۆ پیغه مبه ران (عليهم الصلاة والسلام) وه نه بۆ
جگه له وان، وه تکا کردنیش مولکی خوی گه وره یه هه روه کو ده فه رمییت: ﴿قُلْ لِلّٰهِ
الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا﴾ [الزمر: ٤٤] .

واته: ئه ی محمد (ﷺ) پێیان بلّی: که تکا کردن هه مووی مولکی خوایه و که س
توانای هه لّس و که وت کردنی تییدا نی یه ته نها خوی گه وره نه بییت.

وه هیچ که سیڤ شایانی تکا کردنی نی یه ته نها له پاش ریگا پی دانی خوی
گه وره به تکا کار و په زامه ندی له تکا بۆکرا و نه بییت، که خوی گه وره یش به جگه له
یه کخوا په رستی به هیچ شتی تر رازی نی یه هه روه کو چۆن پیشتی باس کرا.

به لّام هاوبه ش بریار ده ران هیچ به شیکیان نی یه له تکا کردن دا، هه روه کو
خوی گه وره ده فه رمییت:

﴿فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشّٰفِعِیْنَ﴾ [المدثر: ٤٨] .

واته: هیچ تکای تکاران سودیان پی ناگه یه نیت (واته به هاوبه ش بریارده ران)، وه ده فهرمیت:

﴿مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ﴾ [غافر: ۱۸] .

واته: له پوژی قیامه تدا سته مکاران (هاوبه ش بریارده ران) هیچ خوشه ویست و خزم و دوستیکیان نییه که پزگاریان بکات، وه هیچ تکاریکیان نییه که گوپراهه لی بکریت، چونکه خوای گه وره رازی نابیت که س تکا بو هاوبه ش بریارده ران بکات.

وه سته م نه گه ر به په های و به ربلاوی هات نه واهه به سته پی هاوبه ش بریارده ران، هه روه کو خوای گه وره ده فهرمیت:

﴿وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ [البقرة: ۲۵۴] .

واته: کافران نه وان سته مکارن .

وه ده فهرمیت: ﴿إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾ [لقمان: ۱۳] .

واته: به راستی هاوبه ش بریارده ران به جه خت له سه رکراییه وه سته میکی گه وره یه .

وه نه وهی که له پرسپاره که تدا باست کردبوو له وهی که هه ندیک له صوفی - یه کان له مزگهوت و جگه له مزگهوت ده لئین:

خواجه سه لآوات بده له سهر ئه و كه سه ي كه ڪردووته به هوى له ت ڪرڻي نهينى يه ده سه لاتداره ڪانت و ده ركه وتنى روناكى يه سؤزاوى يه ڪانت كه بووه به جيگرى ئاماده بووى خواويستى و جيئيشينى نهينى يه خويى يه ڪانت..... هتد

وه لام نه وه يه كه بو تر ي ت :

ئه م قسه يه و هاوشيوه ي له ڪڙى ئه و زياده پرهوى و رۆچونه يه كه پيغه مبه ر
(ﷺ) ئاگادارى ڪردوينه ته وه لى كه له صحيحى مسلم دا له عبدالله ي ڪوپى
مسعود (رضي الله عنه) ده يگر پي ته وه كه پيغه مبه ر (ﷺ) فه رمويه تى: ((هَلَكَ الْمُتَنَطِّعُونَ)) قالا
ثلاثاً^(۸).

واته: رۆچوان و زياده روهان به هيلاك و له ناوچون سى جار ئه مه ي فه رموو،
ئيمامى الخطابي (رحمه تى خواى لى بيت) ده فه رمي ت:

(المتنطع: ئه و كه سه يه كه رۆده چي ت له شتداو زياده روهوى ده ڪات، كه گه ران
به دوايدا له سهر مه زه به ڪانى ئه هلى كه لامه (أهل الكلام) كه ئه مان ده چنه هه موو
شتي كه وه كه په يوه ندى پيانه وه نه بيت وقسه ده ڪن له شتى وادا كه عه قلپان
نايگاتى).

أبو السعادات ابن الأثير: ده فہرمت: (المتنطعون: ئه وانہن ڪه پڊه چن و زياد پرہوي ده ڪن له قسه ڪرندا وقسه ده ڪن به وپهري گهرويان، له (نطح) وهرگير اوہ ڪه بوشايي سهره وہي دہمہ پاشان به ڪارہات بؤ ھموو ڪه سيڪ ڪه پڊجيٽ له ووتہو ڪر دہ ودا).

وہ به وہي ڪه ئم دوو پيشه وايہ باسيان ڪرد ڪه ھردو وڪيان پيشه وان له زماندا، بؤ توو ھموو ڪه سيڪ ڪه ڪه مٿرين زانياري ھبيٽ دهر ڪوت ڪه ئم چونيتي يہ له سه لاوات و سه لام ڪردن له سهر پيغہ مبرمان و گه وره مان پيغہ مبري خوا (ﷺ) له ڪوي ئه و پڇون و زياد پرہوي يہ ڪه قه ده غه ڪراوہ، وہ ئه وہي ڪه شہرعي بيٽ بؤ موسلمان له م بوارہ دا ئه وہي ڪه بگهريٽ به دواي چونيتي جيگير له پيغہ مبري خواوہ (ﷺ) له چونيتي سه لاوات و سه لام ڪردن له سهر پيغہ مبر (ﷺ) ڪه ئمہ به سه و موسلمان پيويستي به جگہ له مانہ نابيٽ.

وہ له و چونيتي يانہي ڪه جيگير بوونہ له پيغہ مبرہوہ (ﷺ) له (ڪعب بن عجرة) وہ (ﷺ) ڪه هاوہ لالان (ﷺ) ووتيان: ئهي پيغہ مبري خوا (ﷺ) فہرمانمان پي ڪراوہ ڪه سه لاوات له سهر تو بدہين چؤن سه لاوات له سهر بدہين؟ ئه ويش فہرمووي بلين:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»^(۹).

وفي الصحيحين عن أبي حميد الساعدي (رضي الله عنه) أنه قال: «وتوابعه ثلثون ألفاً من المهاجرين والأنصار»^(۱۰).
 (ﷺ) چۆن سه لآوات له سهر بدهين، ئه ویش فهرمووی بلین:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»^(۱۱).

وفي صحيح مسلم عن أبي مسعود الأنصاري (رضي الله عنه) قال: قال بشير بن سعد: «نهى
 پیغه مبهری خوا (ﷺ) خوی گه وره فهرمانی پی کردین که سه لآوات له سهر
 بدهين؟ ئه ویش بی دهنگ بوو پاشان فهرمووی بلین :

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ
 وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ»^(۱۲).

ئهم ووتانه و هاوشیوهیان و جگه له مانه ویش که جیگر بووه له پیغه مبهره وه
 (ﷺ) پیویسته له سهر موسلمان ئه مانه به کاربهینیت له سه لآوات دانی له سهر

(۹) صحيح البخاري رقم : (۶۳۵۷) وصحيح مسلم رقم : (۴۰۶) .

(۱۰) صحيح البخاري رقم : (۶۳۶۰) وصحيح مسلم رقم : (۶۱۵) .

(۱۱) صحيح مسلم رقم : (۶۱۳) .

پیغه مبهەر (ﷺ) و سه لام کردنی لی، چونکه پیغه مبهەر (ﷺ) زانترین که سه به وهی که شایانی به کارهینانه له حهقی خویدا، ههروه کو چۆن زانترین که سیشه به وهی که پیو یسته به کار بهینریت له حهقی پهروهردگاریدا له ووته، به لام ئه و ووته زیادرپه وهی و داهینراوانه و ئه و ووتانهی که ئه گهری مانای نادروستیان لی ده کریت، وه کو ئه و ووتانهی که له پرسیاره که تدا باست کردبوو، ئه و پیو یسته به کار نه هینرین چونکه زیادرپه ویان تیدایه، وه له بهر ئه وهی که پاقه ده کرین به چه ند مانایه کی پوچه ل له گه ل ئه وهی جیاوازی پیچه وانهی ئه و ووتانهی که پیغه مبههری خوا (ﷺ) به کاری هیناوه و هه لی بژاردوو و رینمای ئوممه ته که ی کردوو به ی که ئه و زانترین که سه و ئاموژگار که رترین و دورترین که سه له پوچوون و زیادرپه وهی کردن (علیه من ربه افضل الصلاة والسلام) .

وه به و هیوا یه م ئه و به لگانهی که باس مان کرد له روون کردنه وهی راستی تی یه که خوا په رستی و حه قیقه تی هاوبه ش بریار دان و جیاوازی نیوان ئه وهی که هاوبه ش بریار ده رانی دوا یینی له سه ربوو له م بواره دا، وه له پوون کردنه وهی چو نیتی سه لاوات دانی شه رعی له سه ر پیغه مبههری خوا (ﷺ) به س بیّت و باوه ر پی که ر بیّت بو حه ق ویست، به لام ئه وهی نه یه ویّت حه ق بناسیّت ئه و شو یینی ئاره زوه کانی که و تووه و خوای گه وره ش فه رموویه تی:

﴿فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بَغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ [القصص: ۵۰] .

واته: ئەگەر بێ باوەڕان وەلامی تۆیان نەدایە وە ئەى محمد (ﷺ) ئەوا بزانه تەنها شوینی ئارەزووەکانیان کەوتون، وەکى لەو کەسە گومپاترە کە شوینی ئارەزووەکانی بکەوێت بەبێ رینمایى لە خۆى گەرەوه، بە راستى خۆى گەرەوه رینمایى خەلکى سته مکار ناکات.

خۆى گەرەوه لەم ئایەتە پیرۆزەدا روونی کردەوه کە خەلکى بە گوێرەى ئەو شتەى کە خۆى گەرەوه پیغەمبەرى (ﷺ) بۆ ناردوو لە هیدایەت و دینی راست دوو بەشن: بەشیکیان وەلامدەرەوهن بۆ خوا و پیغەمبەرەکەى (ﷺ) وە بەشى دوو میان شوین کەوتوى ئارەزووەکانی، وە خۆى گەرەوه پیمانی راگەیاندا کە هیچ کەس لەو کەسە گومپاترنى یە کە شوینی ئارەزووەکانى دەکەوێت بەبێ رینمایى لە خۆى گەرەوه، بۆیە داواکارین لە خۆى گەرەوه پارێزراومان بکات لە شوین کەوتنى ئارەزوو هەرەکو چۆن داواى لى دەکەین کە ئیمە و ئیوه و هەموو برايانمان بگيریت لەو کەسانەى کە وەلامدەرەوهن بۆ خوا و پیغەمبەرەکەى (ﷺ)، وە بە گەرەوه دانەرى شەریعەتەکەین، وە ئاگادارکەرەوهن لە هەموو ئەو شتەکانەى کە پیچەوانەى شەریعەتەکەیتى لە داهینراو ئارەزووەکان.

إنه جواد كريم صلى الله وسلم على عبده ورسوله نبينا محمد وآله وأصحابه وأتباعه يا حسان الى يوم الدين.

والحمد لله الذى بنعمته تتم الصالحات...

ته واو بووم له وه رگيڙانی ئه م ناميلکه به سوده

له پوڙی شه ممه به روازی

۱۳ ی جمادي الآخرة ۱۴۲۴ ک

به رامبه ر (۲۰۰۳/۸/۱۲ ن)

صلاح الدين عبد الكريم